Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Sol Birliği'nin aylık yayın organı
•
15 Kasım 1987
Yıl 3, Sayı 31
Fiyatı 1,- DM

SOL BİRLİK

Selam Ekim Devrimi'nin 70. yılına

Ekim Devrimi'nin 70. yılı kutlandı

Büyük Sosyalist Ekim Devrimi'nin 70. yıldönümü Sovyetler Birliği ve tüm dünyada coşkuyla kutlandı. Sovyetler Birliği'nde 70. yıldönümü toplantılarından ilki 2 Kasım'da Moskova'da yapıldı. Moskova'daki kutlamalara Sol Birlik de bir heyetle katıldı.

SBKP MK'nin, SSCB Yüksek Sovyet'inin ve Rusya Federasyonu Yüksek Sovyeti'nin ortak oturumu biçiminde düzenlenen toplantıya, aralarında Sol Birlik Partileri temsilcilerinin, TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu ve TIP Genel Sekreteri Nihat Sargın'ın da bulunduğu çok sayıda yabancı konuk katıldı.

SSCB Yüksek Sovyet'i Prezidyumu Başkanı Andrey Gromiko'nun açılış konuşmasından sonra, SBKP MK Genel Sekreteri Mihail Gorbaçov, Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin 70. yıldönümü dolayısıyla bir konuşma yaptı. Ekim Sosyalist Devrimi'nin tarihte oynadığı rol ve önemi, sosyalizmin ilk kuruluş yıllarında karşılaşılan zorluklar ve problemler, 1920-30'lu yıllarda görülen değişmeler, bu dönemin yeniden değerlendirilmesi, ve bu değerlendirme yapılırken de gerçeklere acımasızca yer verilmesi gerekliliğine değinilen konuşmasında Mihail Gorbaçov, dünya komünist hareketinin bugün karşı karşıya olduğu görevlere de değinerek şöyle dedi: "Dünya komünist hareketi, uluslararası ilerleme ve onun itici güçleri gibi, bir devinim içinde. Komünist Partileri, 21. yüzyılın eşiğinde, derinlere inen köklü değişiklikler içinde yeni yerlerini alıyorlar ve bu partilerin oluşturduğu uluslararası hareket güven, eşitlik ve açık dayanışma normlarına uyarak kendi kendini yeniliyor. Bu hareket tüm devrimci, demokrat ve ilerici güçlerle bağlaşıklığa, iş ve eylem birliğine ve diyaloğa açıktır." (Gazetemizin gelecek sayısında konuşmanın tamamı yer alacaktır.)

Mihail Gorbaçov'un konuşmasından sonra iki gün süren toplantıda Ekim Devrimi'ne katılmış işçiler, emektarlar, bilim adamları, konuk parti ve hareketlerden temsilciler konuşmalar yaptılar. Sol Birlik partilerinden bir temsilci bu toplantıda konuşma yaptı, diğer bir temsilci konuşmasını yazılı olarak sundu. (Gazetemizde bu konuşmalar yer alacaktır.)

Ekim Devrimi kutlamaları programı içinde 4-5 Kasım tarihleri arasında 178 parti ve hareketten temsilcilerin katıldığı gündemi önceden belirlenmemiş danışma toplantısı yapıldı. Danışma toplantısında, komünist ve işçi partileri, sosyalist, sosyal demokrat ve ulusal demokrat partilerden ve hareketlerden söz alan 119 temsilciden 63'ü konuşabildi, 56'sı vakit darlığı nedeniyle konuşmalarını yazılı olarak sundular.

Danışma toplantısını SBKP Delegasyonu Başkanı olarak Mihail Gorbaçov "Sizleri yeniden selamlıyorum, bu sefer her açıdan alışılagelmişin dışında olan ve günümüz dünyasında meydana gelmekte olan köklü değişiklikleri yansıtan toplantımıza katılanlar olarak selamlıyorum." sözle

Devamı 7. sayfada

Boran'ı Uğurladık

Brüksel'de geçirdiği kalp krizi sonucu 10 Ekim 1987 günü yaşama gözlerini yuman Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran Brüksel, Ankara ve Istanbul'da yapılan törenlerle toprağa verildi.

Sol Birlik'in ve göçmen işçi örgütlerinin aktif katılımı ile Brüksel'de düzenlenen uğurlama törenine Avrupa ülkelerinden bini aşkın işçi ve aydın katıldılar. 15 Ekim 1987 günü Belçika-Sovyet Dostluk Evi'nde saat 10.30'da başlayan törende, saygı duruşundan sonra ilk konuşmayı Belçika Komünist Partisi Genel Başkanı Yardımcısı Claude Renard yaptı. Ardından, Türkiye İşçi Partisi Genel Sekreteri Nihat Sargın, Türkiye Komünist Partisi Genel Sekreteri Haydar Kutlu, Profesör Server Tanilli, Dünya Barış Konseyi Genel Başkan Yardımcısı Andrea de Smet, Avrupa Parlamentosu Komünist Grubu adına Perez Royo (Ispanyol Parlamenter), ve Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz birer konuşma yaptılar.

Behice Boran'ı onbinler uğurladı...

TİP Genel Sekreteri Nihat Sargın, Behice Boran'ın zor koşullar altında yürüttüğü çetin mücadeleyi, barış hareketinin ilk örgütleyicisi ve Türkiye İşçi Partisi militanı, yöneticisi, milletvekili ve Genel Başkanı olarak "bir gününü, bir dakikasını bile heba etmeden, insan olmanın, çağdaş insan olmanın onurunu taşıyarak dopdolu insanca" yaşadığını anlatarak konuşmasını şöyle bitirdi: "Boran yoldaşı hiçbir zaman kopmadığı ülkesine yolcu ediyoruz bugün. O ülke ki, orada işçi sınıfının ve emekçilerin kurtuluşu için, öncelikle barış ve demokrasi için çetin bir mücadele sürüyor. O ülke ki, orada sol güçlerin, en geniş demokrasi güçlerinin birliği, diyalog ve işbirliği yaşamsal önem taşıyor.

Boran yoldaş. Sık sık tekrarlardın; komünist doğulmaz, komünist olunur, ve komünist yaşanır derdin. Sen komünist oldun, komünist yaşadın, son dakikana, son soluğuna kadar komünist kaldın. Güle güle. Mirasını değerlendireceğiz."

TKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu da özet olarak şunları söyledi: "Türkiye ve dünya komünist hareketi, barış

Devamı 7. sayfada

Zindanlar boşalsın, idamlar kalksın

Türkiye ve T. Kürdistanı'nda, İnsan Hakları Derneği tarafından açılan geniş demokratik güçlerce desteklenen yaygın bir imza kampanyası yürütülüyor. Kampanyanın amacı, **"İdam cezasının yasalardan çıkartılması ve koşulsuz bir genel af"** olarak belirlenmiş.

Şu anda 400 kadar idam dosyası TBMM'nin gündeminde görüşülmek üzere bekliyor. Askeri mahkemeler halen sürmekte olan davalarda yeni idam cezaları veriyorlar. Yeni açılan dvalarda da savcılar çok sayıda idam cezası talep ediyorlar.

Durum bu şekilde sürdüğü takdirde bir yıl sonra mecliste bekleyen idam cezası dosyalarının 1000'e ulaşması mümkündür. Bu dosyaların şimdilik işleme konulmaması gelecekte değişik bir durumda da işleme konulmayacağı anlamına gelmiyor. Politik ortamdaki yeni bir değişik sonucu idamlar, eskiden olduğu gibi peşpeşe infaz edilmeye başlayabilir.

Büyük çoğunlukla ilerici, devrimci kişilere verilen idam cezaları, işkencede adam öldürenlerin, geçmişte düzenlenen çeşitli katliamların ve cinayetlerin sanıklarının halen serbest olarak dolaştıkları gerçeğini örtemiyor. Faşist katillerin bugün de büyük bölümü serbesttir. İdamlar

Devamı 7. sayfada

İnsan hakları için

İnsan Hakları Derneği'nce başlatılan kampanya yaygınlaşarak devam ediyor. Genel af çıkartılmasını ve idam cezasının kaldırılmasını hedefleyen kampanya, demokrasiden ve özgürlüklerden yana güçlerin geniş ve yoğun desteğiyle karşılandı. Açılan imza kampanyasına onbinlerce kişi katıldı. Tüm olumsuz koşullara, baskı ve sindirme çabalarına, tutuklu ve hükümlü yakınlarına reva görülen zorbalığa ve milyonlarca insanın siyasi görüş ve kanaatlerini serbestçe ifade edebilme haklarının yasaklar altına alınmış olmasına rağmen, toplumda yarattığı yankı, sağladığı destek ve eriştiği düzey açısından bu kampanya, kuşkusuz ileri ve önemli bir adım olarak değerlendirilmelidir.

Temel insan hak ve özgürlükleri uğruna mücadelenin ne denli hayati öneme sahip olduğu, bu kampanya ile bir kez daha görülmüştür. Kampanyada öne çıkarılan iki talep, bir bütün oluşturan insan haklarının eksiksiz hayata geçirilebilmeleri açısından kuşkusuz en başta tutulmaları gereken taleplerdir. "12 Eylül hukuku"nun ayaklar altına aldığı insan haklarının yeniden kazanılmalarının yolu, bugün büyük ölçüde bu iki temel talep etrafından yoğunlaşan mücadeleden geçmektedir. Her şeyden önce, tüm sonuçlarıyla birlikte "12 Eylül hukuku"nun reddi, emir komuta zinciri altında görev yürüten mahkemelerce verilen siyasi mahkumiyet kararlarının "mağdur"larının kayıtsız şartsız serbest bırakılmalarını gerektirir. İdam cezalarının kaldırılması ise, en temel insan hakkı olan yaşama hakkının güvence altına alınabilmesi için şarttır.

Bu kampanyanın düzenlemesi ve yarattığı etkiler kadar, sırf insan hakları ile ilgili çalışmalar yürüten ve gündemi böylesine dolu bir derneğin varlığı da, insan haklarının bugün ülkemizde ne durumda bulunduğunu kanıtlamaya yeter. Bu durum, elbette rejimin niteliğini açığa vurmaktadır. Rejimin keyfi ve bakıcı niteliği, en sıradan hukuk ilkelerini dahi pervasızca çiğnemekten geri durmadığı her geçen gün yeni yeni örneklerle gözler önüne serilmektedir. Rejim, insan haklarının ya tümden inkarı, ya da kağıt üzerinde kalan, binbir türlü "ancak", "eğer" ve "ama" ile kısıtlanıp özü boşaltılmış göstermelik haklar haline sokulması esasına göre kurumlaştırılmıştır. Rejimin attığı her adım, bu temel esasa dayalıdır.

Dolayısıyla, 29 Kasım erken genel seçimleri öncesinde İnsan Hakları Derneği'nin kampanyası, rejime karşı mücadele açısından temel nitelikteki bir konunun altını yeniden çizmiş ve demokratik taleplerin kamuoyuna maledilmeleri açısından olumlu bir rol oynamıştır. Erken genel seçim platformunun demokrasiden yana güçlerin seslerini kısıtlı da olsa duyurabilmeleri ve sağladığı kısıtlı da olsa çeşitli imkanlar rejimi bir bütün olarak hedef

Devamı 7. sayfada

Sol'da birlik ve yeni provakasyon çabaları

DEMOKRAT HALKIMIZA

Ülkemiz Türkiye'yi faşizmin ve emperyalizmin saldırısından kurtarmak, demokrasiyi ve barışı getirmek, ulusal sorunu çözmek, bağımsızlık, özgürlük ve sosyalizmin yolunu açmak için TKP'nin öncülüğünde 6 Marksist-Leninist Parti bir araya gelerek "SOL BİRLİK" adı altında güçbirliği oluşturdular.

Bu birliğin amacı, emperyalizmin ve faşizmin saldırganlığına karşı durmak, demokrasiyi getirmek, geniş halk kesimlerinin acil istemlerine cevap vermek, ulusal ve sosyal kurtuluşun, sosyalizmin ve komünizmin yolunu açmak için Anti-Faşist, Anti-Emperyalist geniş cephe oluşturmaktı.

"SOL BİRLİK" oluşturulurken, sorunları şiddet yoluyla çözmek yerine "barış mücadele" yolu seçilmişti.

Bugün Türkiye Kürdistanı'nda, kendisine Marksist-Leninist yakıştırmasını uygun gören PKK, en gerici emperyalist ve güvenlik saldırganları dahi geride bırakacak şekilde, şiddet ve terör uygulamaktadır. PKK'nın Ulusal Kurtuluş Hareketleri adı altında Türkiye Kürdistanı'nda ve Batı Avrupa ülkelerinde uyguladığı eylemler, en gerici çevre ve ırkçı eylem

Batı Avrupa'da, "Sol Birlik-Yeni Demokratlar" imzalı ve "Demokrat Halkımıza" başlıklı, gizli ve provokatif ellerce hazırlanıp, çeşitli kuruluş ve kişilere postalanan bir bildiri ortaya çıktı.

Dili, içeriği ve amaçlarıyla sol içinde yeni bir provokasyon ortamı yaratmayı hedefleyen bildiri ile ilgili bir yazımıza sayfalarımızda yer veriyoruz.

Sol içindeki politik parti ve gruplara mensup herkes iyi bilir ki, sol'a destek veren halk yığınlarının başlıca isteği ve özlemi bu güçlerin en geniş plandaki güç ve eylem birliğidir. Bu nedenle, sol içindeki her türlü birlik çabası sola açık halk kesimleri içinde her zaman geniş bir ilgi uyandırmış, destek bulmuştur.

Öte yandan, diktatörlüğün zorbalığı ve saldırganlığı, tutturduğu tehlikeli yol onun gücünden çok karşıtlarının bölünmüşlüğünden, dağınıklığından kaynaklanıyor. Bu ise, işçi sınıfı ve emekçi halktan yana tüm politik parti ve grupları, demokrasi ve barıştan yana güçleri artan bir sorumlulukla karşı karşıya getiriyor. Ülkeyi sürüklenmekte olduğu tehlikeli gidişten kurtarmak için güçlerini birleştirmeyi gerekli kılıyor.

1984 yılında, Kürdistan Öncü İşçi Partisi, Türkiye İşçi Partisi, Türkiye Komünist Emek Partisi, Türkiye Komünist Partisi, Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi ve Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin biraraya gelerek oluşturdukları Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Sol Birliği-SOL BİRLİK sol içinde bölünme ve ayrılıkların egemen olduğu bir dönemde, 6 sol partinin birlikçi çabalarının somut ve başarılı bir sonucuydu. Geride bıraktığımız 3 yıl boyunca, Sol Birlik ülkede ve yurtdışında, diktatörlüğün işçi ve emekçilere, Kürt halkına yönelik baskı ve terörüne karşı çıktı, Demokratik Güçbirliği Platformu temelinde barış ve demokrasi mücadelesinde geniş güçlerin birliği için somut çaba gösterdi.

Geçen 3 yıl, sol içindeki bölünme ve dağınıklığın egemen olması eğilimine karşı, daha güçlü bir ögenin, sol güçler arasında güç ve eylem birliğinin sağlanabilirliğinin görüldüğü bir sonuca tanık oldu. Kuşkusuz bu, 6 partinin rekabet yerine ortak noktaları öne çıkaran, karşılıklı güvene dayalı, eşit hak temelinde karşılıklı ilişkileriyle belirlenen sorumlu çabalarının bir ürünüdür. Bu yanıyla Sol Birlik, sol içinde diyalog ve işbirliği ortamının geliştirilmesi, demokratik tartışma fikrinin güç kazanması için esinlendirici bir örnek, sol içinde yeni bir politik kültür oluşturulması yönünde mütevazi bir katkı oluşturuyor.

Sözkonusu sonuçlara kolay varılmadı. Egemen güçlerin soldaki birlik çabalarının her türüne karşı yürüttükleri düşmanca kampanyalardan Sol Birlik' in payını almaması düşünülmezdi. Geçtiğimiz 3 yıl boyunca anti komünist ve şovenist kampanyalar eşliğinde yürütülen saldırılarda gözetilen başlıca hedef, Sol Birlik içindeki karşılıklı güven ve eşit haklı ilişkilere dayalı birlik anlayışıydı. Onlar bir yandan da, devrimci, sol kesim içinde Sol Birlik'e karşı güvensizlik ortamı yaratma gibi umutsuz bir uğraşa girdiler ve sol içinde çatışma ve provokasyon ortamının yaratılması gibi uğursuz çabaların izleyicisi oldular. Egemen güçler CIA model kampanyalarla, MİT ve gerici basın eliyle bu yönde gizli ve açık çaba gösterdiler.

Batı Avrupa'da ortaya çıkan "Sol Birlik-Yeni Demokratlar" imzalı ve "12 Ekim" tarihli bildiri de sözkonusu amaçlara hizmet ediyor. Gizli odaklarca hazırlanan ve postalanan bildiri, Sol Birlik içinde yer alan partilerin birliğini ve eşit haklı ilişkilerini hedef alıyor ve sol içinde yeni bir çatışma ve güvensizlik ortamı yaratma, Sol Birlik'in saygınlığını zedeleme amacını güdüyor. "Demokrat Halkımıza" başlıklı bildiri, birbiriyle mantık bağı olmayan değerlendirmeleri içeriyor, sol içinde kullanılmayan terimlere yer veriyor. Dili ve içeriğiyle de sola yabancı bu bildiri ile, bilinen gizli odaklar sol'a yönelik yeni provakasyonlar peşindeler.

Geçtiğimiz aylarda da aynı odaklar, Kürt sorunu çevresinde Batı Avrupa kamuoyunda oluşan desteğin geriletilmesi ve Kürdistanlı yurtsever güçlere karşı düşmanlık yaratmayı amaçlayan provokatif girişimlerde bulunmuşlar, tehlikeli bir provokasyon ortamı yaratmayı hedeflemişlerdi. 24.4.1987 ve 10.7.1987 tarihli, "Açıklama-2" ve "PKK'yı hain ilan ediyoruz" başlıklı, KOMKAR imzalı bildiriler benzer içerikte kaleme alınmış ve demokrat kişi ve kuruluşlara gönderilmişti. KOMKAR konuyla ilgili olarak yaptığı açıklamada, "Tüm demokratik örgüt, kuruluş ve kişileri bugün bize, yarın başkalarına yönelebilecek ve bizleri asıl görevlerimizden alıkoymayı amaçlayan, kör döğüşüne çekmek isteyen alçakça provokasyonlara karşı duyarlı olmaya, birlikte tavır takınmaya çağırıyoruz" diyerek, kamuoyunun dikkatini yaratılmak istenen provokasyon ortamına çekmişti. Açık ki, bu tür provokasyon çabaları her aşamada sol ve yurtsever güçlerin soğukkanlı ve bilinçli çabalarıyla önlenebilecektir.

MİT ve yabancı gizli servisler eliyle, çok yönlü amaçlarla yürütülen bu girişimler, devrimci ve sol güçlerin halkın ve demokrat kamuoyunun gözündeki prestijini kırmayı, sol içindeki ayrılıkları körüklemeyi hedefliyor. Geçtiğimiz Ekim ayında talihsiz bir olay sonucu yaşamını yitiren Devrimci Yol yanlısı Aydın Erol'un ölümünün ardından estirilen sol düşmanı kampanya da bu açıdan ilginçtir.

Sözkonusu son bildiri de bir kez daha gösterdi ki, sol içindeki kalıcı birlik çabaları, işbirliği; diyalog ve demokratik tartışma ortamı düşman güçlerin saldırılarına hedef olacaktır. Bu saldırıları boşa çıkarabilmek ise, sol içinde kalıcı bir diyalog ve işbirliği ortamı yaratmak, demokratik tartışma uslubunu gelenek haline getirmek demektir.

Sol Birlik'in 3 yıllık deneyimi, yalnızca Sol Birlik'i oluşturan 6 partinin değil, tüm sol güçlerin kazanımıdır. Sözkonusu saldırıları boşa çıkaracak olan güç de, geliştirilmesi gerekli olan bu deneyde, bu kazanımda yatıyor.

Sol güçler arasındaki ayrılıkları körüklemek ve birlikçi girişimlere karşı düşmanca saldırılara yeltenme girişimleri geriletecek olan, dün olduğu gibi bugün de, yine, sol güçlerin sorumlu ve kararlı tutumu olacaktır.

SELİM YALÇIN (TKP)

Önemli bir adım

TİP ve TKP yönetimlerinin gereklerini hızla yerine getirdikleri birlik kararı Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin faaliyetini Türkiye'de legal olarak başlatma girişimi ile yeni bir boyut kazandı. Her iki partinin yönetimleri iç ve dış gelişmelerin artık Türkiye'de komünist hareketin legalleşmesini, politik göçmenlerin yurda özgürce dönmelerini, politik tutukluların salıverilmesini gündemin çözülmesi gereken maddesi haline getirdiği kanısındadırlar. Bu ihtiyaca yanıt vermek, riskleri de olsa, zorlukları da olsa kaçınılmaz olmuştur.

Artık rejimin sahiplerince bile savunulması güçleşmiş yasa maddelerini tarihin çöplüğüne atmalıyız. Rejimin sahipleri herhangi bir değişikliği kendi çıkarlarına göre biçimlendirmeden önce sol güçler, devrimci güçler gündemi ve değişikliği belirlemeye tüm güçleriyle çaba harcamalıdırlar.

Eğer bu girişimin ve bu girişimi izleyecek adımların başarı kazanması mümkün olursa, elde ettiğimiz kazanım sol güçlerin birliğinin daha güçlenmesine olanak sağlayacak bir kazanım olacaktır. Yasal çalışma hakkının koparılıp alınması demokrasi düşmanlarının ellerinden her türlü demagoji ve karalama olanaklarının alınması anlamı taşıyacaktır. O zaman sol güçlerin birliği, birlikte hareketi için şimdi varolan engelleri aşmak da kolaylaşacaktır. Özgür tartışma ortamı karşılıklı yanlış anlamaların ve demagojinin etkin olmasını önleyebilecektir.

Sol güçler yasal çalışmanın erdemlerini iyi biliyorlar. Illegal çalışmaya, bunun zorunlu bir sonucu olarak parti yönetimlerinin bir parçasının sürgün koşullarında kalmasının nelere mal olduğunu da iyi biliyorlar. Illegalite bize düşman güçler tarafından dayatılmıştır. Illegal çalışmak zorunda kalan her örgüt bu dayatmanın zararını görmekte, legal olanakları sonuna kadar değerlendirmeyi vazgeçilmez bir görev saymaktadır.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin legal çalışma hakkını elde etme mücadelesi yalnızca kendisi için değildir. Her iki partinin Merkez Komiteleri yayınladıkları ortak duyuruda şöyle dediler: "Bu adımla yalnızca TBKP' nin çıkarlarını savunmuş olmuyoruz. Bütün politik göçmenlerin kendi iradeleriyle özgürce yurda dönmelerinin, bütün devrimci sol örgütlerin özgürce çalışabilmelerinin koşullarını pratikte yaratma mücadelesini başlatıyoruz. Komünistlere konan yasağın gölgesinde başkalara uğrayan tüm demokratik güçlerin politik özgürlüklerine eksiksiz kavuşmaları yönünde önemli bir adım atıyoruz. Aldığımız bu kararın genel anlamı ve özü, Türkiye'nin rotasını kesin olarak demokratikleşmeden yana çevirmek ve bu süreci komünistlerin azami katkısını sağlayacak koşulları yasal çalışmayı başlatarak oluşturmaktır."

Böylesi bir adımın etraflıca düşünülmüş, enine boyuna hesaplanmış olması gerektiğini söylemeye herhalde gerek yoktur. TIP ve TKP yönetimleri aldıkları kararın so rumluluğunu iyi biliyorlar. Onlar örgütlerinin her koşulda faaliyetlerinin devamını güvence altına aldılar. Ama aynı zamanda koşullar, olanakları her varlığını gösterdiği zaman, (kuşkusuz koşullar ve olanaklar her örgüt için aynı değildir) harekete geçmemenin doğru olmadığını da biliyorlar. Bunun için göğüslenmesi gereken riskleri göğüslemeden sonuç alınamaz. Burada sözkonusu olan 70 yıla yakın bir zamandır illegal tutulan TKP'nin üzerindeki yasağın kaldırılmasıdır. Burada sözkonusu olan 12 Eylül rejiminin koyduğu ama kanunsuz tarafından hiç bir şekilde kabul edilmemiş yasakların ortadan kaldırılmasıdır.

Şimdi halkın gözü önünde egemen güçlere sorma fırsatı yaratılmıştır. Komünistlerin legal çalışmasından mı yanasınız, yoksa illegal çalışmasından mı? Bu soru demokrasi maskesini alaşağı eden sorudur.

TIP ve TKP yönetimlerinin attığı bu adımı desteklemek bizim görüşümüze göre tarihsel bir sorumluluğun gereğidir ve biz bu dayanışmayı umuyoruz.

OKURLARIMIZ YAZIYOR

Ekim devriminin 70. yıldönümünü Yunanistan'da kutladık

Değerli dostlar,

Büyük Sosyalist Ekim Devrimi'nin 70. yıldönümü, 17 Ekim Cumartesi günü, Lavrion mülteci kampındaki Türk ve Kürt politik mülteciler tarafından ortaklaşa yapılan toplantıyla kutlandı. Acil, Devrimci Sol, Devrimci Kurtuluş, İGD, Özgürlük Yolu, Birlik Yolu, Devrimci Savaş, TDY, TDKP, TDKP (Leninci kanat), Tekoşin, Kurtuluş, DDKD örgütlerinin oluşturdukları tertip komitesince hazırlanan kutlama toplantısı, Lavrion İşçi Merkezi'nin salonunda yapıldı. 200'ü aşkın politik mültecinin katıldığı toplantıda, "Yaşasın Büyük Ekim Devrimi", "Yaşasın Proletarya Enternasyonalizmi", "Yaşasın Marksizm-Leninizm" sloganlarının yazıldığı pankartlar toplantı salonuna asılmıştı. Gece boyunca ortak sloganlar atıldı. Toplantıya katılan tüm örgütlerin temsilcileri (Kurtuluş dışında) Büyük Ekim Devrimi'ni selamlayan konuşmalar yaptılar. İGD, Birlik Yolu, Özgürlük Yolu, DDKD'nin ortak konuşma metni okundu. Konuşmaların tümü karşılıklı saygı ile dinlendi ve alkışlandı. Tüm örgütlerin temsilcileri konuşmalarında diğer örgütlere karşı saygılı, dikkatli bir dil kullandı. Birlik ve coşku havasının egemen olduğu toplantıda daha sonra şiirler okundu, türkü ve marşlar toplantıya katılan herkesçe ortak söylendi. 1917 Büyük Ekim Devrimi'ni anlatan film gösterisi ve ardından 17 örgütün Atina'da 12 Eylül'ün 7. yıldönümünde ortaklaşa yaptıkları protesto miting ve yürüyüşün videodan gösterimi ile kutlama toplantısı son buldu.

Yunanistan'dan Sol Birlik taraftarı

Hollanda'da, "İdamlara Hayır, Genel Af" kampanyasına destek

Değerli dostlar,

Değişik demokratik kurumların ve Sol Birlik'in içinde olup, Türk ve Kürt yığın örgütleri tarafından desteklenen bir eylem komitesi oluşturulup, "Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki uygulamaları protesto" ve Türkiye'de İnsan Hakları Derneği'nin başlatmış olduğu "İdamlara Hayır Genel Af" kampanyasını destekleme şiarı altında bisiklet turu ve miting düzenlendi.

Eylem, Roterdam şehrinden, üzerinde Türkçe ve Hollandaca yazılı olmak üzere "İdamlara son", "İşkenceye hayır", "Genel af" yazılı gömlekler giymiş, Kürdistan'daki zulüm ve baskıları dile getiren pankartlar taşıyan 45 civarındaki bisikletlinin Den Haag şehrine doğru yola çıkmasıyla başladı.

Geçilen tüm yerleşim birimlerinden ilgiyle karşılanan bisiklet konvoyu miting alanına vardığında, 150 kişilik bir kitle tarafından coşkun bir şekilde atılan "İnsanlık onuru işkenceyi yenecektir", "Faşist cunta Kürdistan'dan defol", "Zindanlar boşalsın genel af", "Biji Azadiye Kürdistan" sloganlarıyla karşılandı.

Miting alanı yukarıda vurgulanan sloganların yazılı bulunduğu pankart ve flamalarla süslenmişti.

Atılan sloganlar eşliğinde eylemin amaçları doğrultusunda yapılan konuşmalardan sonra eylem başarılı bir biçimde son buldu.

Hollanda basını eyleme geniş yer verdi.

Hollanda SOL BİRLİK Komitesi

Bir işkence merkezi: Diyarbakır cezaevi

12 Eylül rejiminin Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki insanlık dışı uygulamaları hakkında çok şeyler söylendi, yazıldı, çizildi. Son yedi yılda yüzbinlerce ilerici, devrimci, yurtsever insanımız tutuklandı, gözaltına alındı. İşkence merkezlerinde işkence çarkından geçirildi. Bu durum bugün hâlâ varlığını sürdürüyor.

Faşizmin zindanlarındaki bu barbarlıklar bahsedildiğinde akla ilk başta Diyarbakır geliyor. Ikinci bir "Haydari Kampı" olarak nitelenen Diyarbakır 5 Nolu'da yapılan işkenceler, katliamlar bugün hâlâ insanların belleklerinde canlılığını koruyor.

Konu ile ilgili olarak geçtiğimiz ay Özgürlük Yolu Yayınları arasında bir kitap yayınlandı. "DİYARBAKIR 5 NOLU" adını taşıyan kitap F.Welat adlı bir Kürt yurtseveri tarafından kaleme alınmış. 5 yılını burada geçiren F.Welat, bu süre zarfında kendisine, arkadaşlarına, hasılı orada bulunan insanlara yapılanları en ayrıntısına kadar belleğine kazımış ve onları bize sunuyor. Bu Kürt yurtseverinin yazdıklarından çarpıcı olan bazı bölümleri okuyucularımıza sunuyoruz...

"Elektrik insanoğlunun binlerce yıl süren emeğinin, soylu araştırmasının parlak bir ürünü. Dahi Edison'un da ehlileştirerek, ışık biçiminde insanlara sunduğu değerli bir armağan. Karanlığa, yokluğa, geriliğe, köhne yaşantıya son verebilecek bir güç. Üretmenin, yaratmanın, bereketin kaynağı. Elektrik, şimdi senden nefret ediyorum!"

"Aniden cinsel organımdan ve parmağımdan tüm bedenime korkunç bir acı ve titreme akıyor. Ağrının uğramadığı hiçbir yanım kalmıyor.

Manyetonun başında oturan adama işkenceci derler. Insanlara işkence yapıyor. Kullandığı araç manyeto. Elektrik akımı yolluyor kablonun bağlı olduğu bedenlere. Işkenceci aracının kolunu yavaş yavaş çeviriyor. Hızlı çevirdikçe daha çok akım geliyor, yavaşlayınca akım da azalıyor.

Elektrik insanoğlunun binlerce yıl süren emeğinin, soylu araştırmasının parlak bir ürünü. Dahi Edisonun da, ehlileştirerek, ışık biçiminde insanlara sunduğu değerli bir armağan. Karanlığa, yokluğa, geriliğe, köhne yaşantıya son verebilecek bir güç. Üretmenin, yaratmanın, bereketin kaynağı. Elektrik, şimdi senden nefret ediyorum!

İşkenceci, bunca değerli bir nesneyi insanlara eziyet etmek, acı vermek için kullanıyor. Elektriğe duyduğum nefret, ona ulaşıyor; işkenceciden nefret ediyorum.

İşkenceci, bir yandan manyetonun kolunu çeviriyor, diğer yandan konuşuyor, sorular soruyor. Sorduğu sorulara gösterdiğim tepkiye göre yeni ruh hallerine giriyor. Buna uygun olarak kolu çevirmeye ya hız veriyor, ya da yavaşlatıyor. Işkencecinin ruhsal durumu, bendeki tepki ve çevrilen manyeto kolu arasında tam bir uyum oluşuyor. Ancak uyumun ritmi değişiyor; üç parça arasındaki iletişim bazan hızlanıyor, bazan ağırlaşıyor.

'söyle yavrum' diyor işkenceci, 'Kürdistan Sosyalist Partisi'nden olduğunu kabul ediyor musun? Örgütteki yerin nedir? Kimlerleçalışıyordun? Biz herşeyi biliyoruz.. Seni öldüreceğim! Ben işkenceciyim! Türkiye'de işkence olmadığını söyleyenin anasını...!"

Bir yerde sorulan sorulara cevap yetiştirmekten bıkar gibi oluyorum. Ne var ki işkenceci soru sormaktan bıkmıyor. O işinin ustası. Sormaya devam ettikçe ben de kendimi toparlamaya çalışıyorum.

Işkencenin bu aşamasında, istenen şeylerden herhangi birini şu veya bu şekilde söylemek aklımdan geçmiyor bile. Bu konuda herhangi bir kararsızlık veya ikircimin en küçük sıkıntısı yok bende. Ağzımdan çıkan yanıtların uygunluğu ve gerekliliği konusunda en ufak bir kuşkum yok; rahatım bu yönde. Beni ilgilendiren tek şey, akımın amansız çarpmalarıdır. Onun bir an önce kesilmesinden başka gelmiyor aklıma.

Karşıdaki ağır ağır konuşmaya başlıyor:

"Bak oğlum, devrimci onuruna düşkün olduğunu biliyoruz. Işkenceyle cözülmeyeceğini de. Onun için sana işkence yapmaktan vazgeçiyoruz... Bize dostça herşeyi anlat! Hiçbirini senin ifade tutanağına geçirmeyeceğiz. Arkadaşların senin konuştuğunu bilmeyecek... Sana öyle bir ifade hazırlayacağız ki adli müşavirlikte hemen bırakılacaksın. Dışarı çıkınca da bize yardımcı olursun.."

Sorgulama son derece teknik ve tuzaklarla dolu. Sorgulama bezdiriyor insanı. Son derece can sıkıcı ve tehlikeli. Bir dereceden sonra bıkkınlık düzeyine ulaşıyor. Sorgulamadan bir an önce kurtulma isteği tek umuda dönüşüyor. Bu umut da tehlikeye. Çünkü onlar sorgulamadan vazgeçecek gibi değiller. Öyleyse, umudun gerçekleşmesi için bir yol var: Sorgucunun istediğini vermek.. Bu ise bir kurtuluş yolu değil, umutsuzluğun ve felaketin ta kendisi.

Sorgucu tutuklunun her tepkisini yakından izliyor. Soluk alışverişleri bile sorgucunun denetimi altında. O, en kü çük bir boşluğu kaçırmıyor. Kararsızlık belirtileri gördüğünde hemen avın üstüne atılıyor. Panik durumunda ise tümden bastırıyor. Onun en büyük amacı, tutukluyu kendisinin istediği minderde güreşmeye zorlamak.

Tutuklunun işi zor ama aşılmaz değil. Dikkatli olmak, kendi içinde tutarlı bir ifade vermek, duruma göre, paniğe kapılmadan, esnek bir tutumla manevra olanaklarını geniş tutmak, sorgucunun tehdit ve blöflerine karşı kararlıca karşı koymak tutuklunun boynunun borcu. Kısacası, evrenin harikalar harikası olan beynin bütün yaratıcılığını ortaya koymak.

Işkencecilerin öfkesinden zaman zaman işe karışan dayakla birlikte, sorgulama, yüksek gerilim atmosferinin sonuna yaklaşıyor. O, bugün sorgulama bitiyor! Dünyanın bütün yükünden kurtulmanın hafifliği sanki..

Bekleme yerine götürülüyorum. Orada yepyeni bir işkence türü bekliyor beni.

Bir gün işkencecilerin hakkımdaki yarı gizli konuşmalarına tanık oldum. Işkence odasının kuytu bir köşesinde, birinin sorduklarını öteki cevaplıyor:

"Elektrik verdiniz mi?"
"Evet."
"Falakaya yatırdınız mı?"
"Yatırdık."
"Duş yaptırdınız mı?"
"Yaptık."
"Ne yapalım o zaman?. Yemek ve su vermeden şunu bir yürütelim. Belki böyle çöker."

Başarısızlık işkencecileri yeni arayışlara yöneltiyor. O güne kadar işkencede uygulanmamış, başlatıldıktan sonra ise süreklilik kazanan yürüme işkencesi icat ediliyor.

Bekleme salonu boyunca, dar bir kuşak üzerinde gidip dönüyorum. Sürekli yürüyorum. Ayağımın önünü biraz görecek şekilde gözbağlarım gevşetilmiş. Sabah akşam, gece gündüz yürümek zorundayım. Uykusuz yürüyorum.

Aynı zamanda yemek ve su yasağı konuyor. Yatmayacak ve oturmayacağım. Her nöbetçi kendisinden sonrakilere, benimle ilgili bu yasakları ve işlemi devrediyor.

Yürüyüş tam bir hafta sürüyor. Bu bir hafta içinde üç-dört eş değiştiriyorum. Ilk iki gün A ile yürüyorum. Sonra H. arkadaşlık ediyor bana. Daha sonra ise M. ile yürüyorum bir süre. Kimi nöbetçiler hızlı yürümem için beni dipçikliyor, kimileri ise, nöbetlerinde beni kendi halimde yürümeye bırakıyorlar.

Bu bir haftalık yürüyüş sırasında toplam olarak ancak 4-5 saat oturmama ve yatmama izin verildi. Bir iki kez de çok az miktarda yemek getirdiler bana. Diğer tüm zamanım yürüyüşle geçti.

Haftanın sonuna doğru hesap yapan nöbetçiler, bu süre içinde Halep'e ulaştığımı söyleyerek dalga geçiyorlar.

Yürümekten bitkin düşüyorum. Ayaklara kan hücum ediyor; şişiyorlar. Diz kapaklarından aşağısı, yukarısı gibi kalınlaşıyor. Bacaklar soba borusu biçimine bürünüyor. Açlık midemi kemiriyor. Karnım geriye doğru çekilip adeta sırtıma yapışıyor."

"Burda gözaltında, 5 Nolu cezaevi dillerde. Ondan söz edilirken çoğuzaman sesler kesilir, bakışlarla diyalog kurulur. Sanki çağlar öncesi efsanevi bir olaydan sözedilir gibidir. Anlatılanlar bazan abartma gibi gelir; insan, inanıp inanmamakta güçlük çeker. Vahşet, barbarlık ve benzeri sözcükler 5 Nolu' yu anlatmakta yetersiz kalır."

"Örneğin, herkes düzgün sıralar halinde ayakta dururken, koğuş sorumlusu "Atatürk'ün Hayatı" adlı kitabı satır satır, ya da cümle cümle yüksek sesle okur. Her satır, ya da cümle bittikten sonra, koğuşun tümü en yüksek sesle söylenenleri tekrarlar. Örneğin sorumlu okur:

"Atatürk yedi yaşındayken..."
Koğuş koro halinde:
"Atatürk yedi yaşındayken..."
Sorumlu:
"...babasını kaybetti."
Koğuş koro halinde:
"...babasını kaybetti."

Bu böyle saatler boyu sürüyor. Insanın boğazı kuruyor, sesi kısılıyor, beyni zonkluyor. Toplu kitap okuma, cezaevindeki dayanılmaz işkencelerden biri.

"5 Nolu çok boyutlu bir prizma gibidir. 1982 yılında kendilerini toplu yakanlar ve ölüm orucu ile 1984 Ocak olaylarında toplam olarak 13 kurban verildi. Ancak bunlar yalnızca sözkonusu eylemler sırasında verilen kurbanlar. Değişik şekillerde doğrudan ve dolaylı katledilenlerle birlikte, 5 Nolu'da 1980 yılından bu yana öldürülenlerin sayısı yüzü geçiyor. Bunun onlarca katı ise bedence veya kafaca sakat edildi. Sadece 5 Nolu'da onbinlerce insan işkence tezgahından geçirildi. Bu insanlar, işkence laboratuvarlarında denek olarak kullanıldılar. Burada bir ülkenin ve bir ulusun direnişi ezilmek, yok edilmek istendi.

Bu, sözkonusu prizmanın bir boyutudur. Diğer yanda yiğitliğin ve ihanetin, dirençle teslimiyetin, kollektivizmle bireyciliğin, kararlı bir politik tutumla maceracı ve günübirlik yaklaşımların, inançla umutsuzluğun atbaşı yarıştığı bir meydandı 5 Nolu. Insanlarımız burada ve diğer cezaevlerinde, geçtiğimiz yıllar içinde büyük bir deneyim kazandılar. Bu zengin deneyimi gelecek kuşaklara aktarmak için, prizmanın tüm diğer boyutları da yazılıp belgelendirilmelidir.

Burada insanlar zulüm çemberini kırabilmek, geriye kalanlara bir parça soluk aldırmak için seve seve ölüme gittiler. Yirmi kişi bir sigarayı paylaştılar. Açlıktan bir deri bir kemik kalmışken, bir kaşık yemeği birbirlerine ikram ettiler. Bir yatağı birkaç kişi paylaştılar. Çıplak beton üzerinde soğuktan donmamak için sırtsırta verip, birbirlerine sokularak ısındılar. Yalnızca farklı ve dışardayken birbiriyle kıyasıya çekişmiş politik örgütlerden insanlarla değil, aynı örgütten, politik çizgiden insanlarla da, böylesine amansız koşullarda günlük yaşamda uyum sağlamak gibi güç bir işi öğrenip becerdiler. Umudu ve sevgiyi korumayı, besleyip büyütmeyi başardılar. Insanın yaratıcı gücü bu koşullarda bile ölmedi, alttan alta, taşın altından güneşe uzanan ot gibi, fırsat bulduğu her anda filizlendi. Hayal gücü işledi. Bu cehennemi koşullarda Hügo' nun "93"ü üzerinde ateşli tartışmalara giriştik. Kimimiz "Guernica" ile ilk kez tanıştık. Yürek ve kafa, pırıltılarını, öğrenme şevkini burda da yitirmedi. Işte, en olmadık anda, biri diğerine fısıltıyla soruyor: "Pencere sözcüğünün önüne "le" mi yoksa "la" mı gelir?" Biri, satrançtaki hamle için konuşuyor: "Bu Kasparof çıkışı oldu."

H.ŞERİF (TSİP)

Kim kazanacak?

Seçim öncesinde yapılan her türlü "yoklama", 12 Eylül' den buyana sık sık altını çizdiğimiz "umutsuzluğun" toplumsal düzeyde sürdüğünü ve bu umutsuzluk durumunun siyasal tercihlere de büyük oranda yansımaya devam ettiğini gösteriyor. Halk yığınlarının umutsuzluğunun yansımaya devam ettiğini gösteriyor. Halk yığınlarının umutsuzluğunun kökeninde, "toplumun ANAP'tan başka alternatifinin bulunmadığı" dayatması yatıyor. Daha doğrusu topluma, 24 Ocak ve 12 Eylül bütünlüğünde ifadesini bulan ekonomik ve siyasi hattın dışında bir yol, ama tutarlı ve isabetli bir yol gösterecek alternatifler, ya henüz ortaya çıkıp güçlenmedikleri için, ya da bu alternatifler legal siyasetten yasaklandıkları için, **şimdilik** olanaksız görünüyor.

Kestirmeden bakıldığında buna itiraz edilip, "halkın aklı ve izanı yok mudur, halk kendi durumunu farkedemeyecek kadar basiretsiz midir?" diye sorulabilir. Yani halkın ANAP'a eğilimi, "umuttandır ama yanlış ve çarpık bir umuttandır" diye nitelenebilir. Ama asıl böyle yorumlamak, halkın basiretsiz kaldığı varsayımına dayanabilir. Yığınların belli bir durumdaki umutsuzluğu durağan bir kavram olmayıp, kendini politik ideolojik, ahlaki ve ekonomik alanlarda yeniden üretip genişletebilecek dinamik bir kavramdır. Bu kısır döngüyü, nerede ve ne olduğu pek belli olmayan "sağduyu gibi soyut bir ide değil, gerçek siyasi alternatif gibi somut bir güç kırıp, çıkabilir ancak.

Bu somut güç nedir? Daima sorduğumuz ama cevabını her zaman biraz eksik bıraktığımız bir sorudur bu. Görülen 29 Kasım seçimi de bu sorunun cevabını vermeye yetmeyecek. Halbuki toplumun ivedi gelecek arayışı demokraside somutlanıyor, SHP bu seçimlere katılıyor ve bütün demokrasi güçleri de isabetli bir tutumla SHP'ye seçim desteği veriyor. SHP'nin ve seçime katılan diğer demokratik nitelikli güçlerin eksiği neydi? Halkın 12 Eylül'le beraber başlayan umutsuzluğu neden şu veya bu biçimde 29 Kasım seçimleri sonrasında da devam ediyordu?

Rejimin temel varsayımları 29 Kasım seçimlerine rağmen aynen kaldığına göre, "seçimler hiç bir şeyi değiştirmiyor" mu demeli? SHP, demokrasi güçlerini de yanına alarak "umutsuzluğa" alternatif umut olmaya çalıştı ama, temel siyasi davranışı, kendinin umut olduğunu ortaya koymak ve kanıtlamak değil, halkın "kendiliğinden", yani sözü çok sık edilen "o eşsiz sağduyusuyla" kendisini "umut olarak keşfetmesini" beklemek yönündeydi. Seçimlerin bir şeyleri değiştirebilmesi için, bir şeyleri değiştirecek olan gücün kendini seçimden önce ortaya koymuş olması gerekiyordu.

Ama bu bakış açısı, bunca deneyden sonra eriyip dalmıştır. Son durak da geride kalmıştır. Bundan böyle ortada ne üretilmiş yanlış umutlar olacaktır, ne de beklenti. Ya umutsuzluk olacaktır ya da değil.

Umut zaten hiç bir zaman beklenti olamaz, olursa umut olamaz. Umut bizzat insanların kendileri tarafından üretilir. Umut bir öngörü, bir varsayım da değildir; somut, ölçülebilir ve açıkça ifade edilebilir bir güçtür umut. Bu kapsamda umut halk yığınlarının kendisinden başkası değildir. Ama elbette alternatifsiz yığınların değil, alternatifini dupduru kavramış ve onun peşinde hareket halinde bulunan yığınların durumudur umut.

Umudu böyle kavramışsak demokrasi güçleri olarak acil görevimizin altını da çizmiş oluruz. Demokrasi mücadelesi planında **sol**'un bütünü için bu görevin adını koymak yetmez, somutunu da yaratmak ve hemen yaratmak gerekiyor.

Açlığa karşı direniş: grevler sürüyor

Başbakan Özal'a göre "Türkiye çağ atlıyor". Tekellerin astronomik kârlarıyla bir "çağ atladıkları" doğru. Ne ekonomik kriz, ne ödemeler dengesi darboğazı, ne enflasyon ne de gittikçe yükselen dış borçlar tekel kârlarının çağ atlamasını engellemiyor. Öte yandan ise işçiler ve emeğiyle geçinen her kesimden insanlar, açlık ve yokluk çağına atlıyorlar.

Bir ülke ki, asgari ücretle nasıl yaşanabildiğinin açıklamasını kimse yapamıyor. Bir ülke ki, sendika, grev ve toplu sözleşme hakları çok kısıtlı ve yasalarda varolan kırıntı hakların bile kullanılmaması için çeşitli baskılar sürekli sürmektedir ve bir ülke ki ücretleri arttırmamak fiyatları ise arttırmak için her şey yapılmaktadır. Böyle bir ülkede tüm elverişsiz koşullara rağmen yapılan grevler artık bir "hak arama mücadelesinden" de öteye açlığa karşı direnebilmek için yapılması zorunlu eylemler haline gelmiştir.

Seçimlerden sonra durum daha da zorlaşacaktır. Çünkü erken seçim nedeniyle yapılması uzun süreden beri planlanan zamlar bekletilmektedir ve bu zamlar Aralık ayı içinde katmerleşerek uygulanacaktır.

Grevlerde iki genel özellik kendini göstermektedir: Tekeller kârlarının azalmasını istemedikleri gibi işçi sınıfına umutsuzluk ve gözdağı da vermek istemektedirler. Bu durum halen sürmekte olan Migros grevinde çok açık olarak ortadadır. İşveren Koç Holding'in grev süresince zararı, işçilerin ücret artışı isteklerini kat kat ekonomik ve sosyal haklarını başarılı olarak elde etmek örneği bir kere yayılmaya başlarsa bundan birçok üretim alanında en fazla zarar göreceklerin başında Koç Holding gelmektedir. Bu nedenle de ekonomik olarak zararlı da olsa, işçilerin isteklerini kabule yanaşılmamaktadır.

Bir diğer özellik; devletin süregelen grevlerde açık veya kapalı olarak "grev-kırıcılığı" yapmasıdır. Bu çeşitli biçimlerde olmaktadır. Grevci işçilere polisle baskı yapmaktan işverene gizlice ödemeler yapmaya, eğer fabrikanın çalışan kesimleri varsa yeni siparişler vermekten, işçiler aleyhine demeçler vermeye kadar birçok yol denenmektedir. Son olarak Topkapı' daki 104 nakliyat ambarında iki ayı aşkın süredir devam eden grevde, İstanbul Belediyesi'nin işvereni destekleyerek grev kırıcılık yaptığı, grevi yürüten sendika TÜMTİS tarafından kamuoyuna açıklanmıştır.

Migros işçileri de açlığa karşı direniyor

Diğer birçok grevden de aynı yönde örnekler vermek mümkündür. Görülmektedir ki, her grev sadece tekil bir işverene karşı değil, birbiriyle yakın dayanışma içinde olan işverenler sınıfına, onların hükümetine ve devletine karşı yürütülmek zorundadır. Yasalar, kısıtlamalar, kanunsuz uygulamalar ve baskılar bu durumu kaçınılmaz olarak gündeme getirmektedir. Böylece her grev sadece ekonomik değil, ister istemez politik bir hak arama mücadelesi de olmaktadır.

Bu boyuttaki bir mücadele işçi sınıfının sınıfsal örgütlenmesinin ve dayanışmasının yükseltilmesini olduğu gibi, rejime karşı mücadele eden tüm güçlerle de işbirliği ve dayanışmanın geliştirilmesini başarının koşulu olarak önümüze getirmektedir. Neredeyse her grev bir siyasi demeç konusu olmuştur. Sadece bu bile grevdeki mücadelenin sadece grev yapılan yerdeki patronla işçiler arasında sürmediğini ortaya sermekte ve bu durumla ilgili görevleri yerine getirmemiz için uyarı olmaktadır.

A. REŞİT (TKSP)

ÇAĞDAŞ İNSAN OLMAK

1930'lu yıllarda yaşıyan aydın bir kişi, faşizmin birçok ülkede tırmanışına, iktidar olmasına ve saldırgan politikasına karşı kayıtsız kalabilir miydi? Faşizm yalnızca İtalyanları, İspanyolları ve Almanları mı ilgilendiriyordu? Bu dönemin, faşizmde somutlanan uluslararası en tehlikeli gericiliğinden tüm insanlık zarar gördü. Faşizmin çıkardığı savaş, Orta Avrupa'dan Kuzey Afrika çöllerine, Filipin ormanlarına kadar yayıldı; 50 milyon insan yaşamını yitirdi; bir okadarı sakat kaldı. Açlık, yıkım, sefalet tüm insanlığı, tüm ülkeleri etkiledi. İnsanlık bir tüm olarak acı çekti ve faşist terörün, savaşın açtığı yaraları sarmak yıllar aldı.

O dönemin, hangi ülkeden ve halktan olursa olsun, tüm aydınlarına, tüm devrimcilerine, ilerici insanlarına düşen faşizme karşı bir tutum almaktı.

Bugün de, insanlığı birkaç kez yok edebilecek, dünyamızda uygarlığa ve yaşama son verebilecek, onu, bir anda üzerinde yaşamın olmadığı kuru, soğuk bir gezegene çevirebilecek ölçekte nükleer silahların yığıldığı, emperyalizmin silahlanma yarışını daha da tırmandırdığı, silahsızlanma ve barış çabalarına karşı direndiği koşullarda çağdaş insana düşen nedir?

Sorunun cevabı son derece açık değil mi? İnsan, eğer varolan tehlikenin bilincinde olmayan bir karınca veya balık değilse, ona karşı tez elden tedbirler almak zorundadır. Bugün, barış için, sorumsuz, saldırgan emperyalist çevrelere, bu **"çağdaş"** canavarlara karşı savaşmak, savaş tehlikesini önlemek, nükleer silahları ortadan kaldırmak, genel bir silahsızlanmaya ulaşmak, dünün, uluslararası ölçekte faşizme karşı mücadele görevlerinden çok daha önemli değil mi?

Bu savaşı kazanan insanlık, aynı zamanda geleceğini kazanacaktır. Dünyamızda, insanlığın yaşamını etkileyen bir dizi önemli sorun daha, aynı zamanda barış ve silahsızlanma sorunu ile sıkı bağıntı içindedir.

Çağımızda, bilimsel ve teknolojik devrimle daha da hızlanan üretim güçleri, doğaya hakim olmak, daha rahat ve mutlu bir yaşam kurmak için insanlığa dev olanaklar sunarken, aynı zamanda, denetlenmediği ve iyi yönlendirilmediği zaman, çok büyük tehlikeler de sunuyor. Şehirler, kırlar, göller, ırmaklar, denizler kirleniyor, zehirleniyor; ormanlar kuruyor; insanların ve öteki canlıların yaşamı tehlikeye giriyor. Toprağın ve atmosferin dengesi bozuluyor. Çevre sorunları günümüzde çok büyük önem kazanmıştır ve acil, köklü çözümler bekliyor. Bu çözümler ancak uluslararası çok ciddi, sıkı bir işbirliği ile sağlanabilir.

Son yetmiş yıl içinde emperyalizmin klasik sömürge sistemi çöktü; ama emperyalizm, yeni sömürgecilik yoluyla, halkları yeniden zincire vurmuştur.Gelişme çabası içinde olan ülkeler bir trilyon dolara ulaşan dış borç ağı, eşitsiz ticari ilişkiler yoluyla ürünlerinin ve hammadde kaynaklarının yağmalanması sonucu çetin sorunlarla yüzyüzedirler.Yoksulluk, kuraklık, salgın hastalıklar bu ülkeleri kasıp kavuruyor. Dünya ölçüsündeki bu sorunlara ancak bugünkü olumsuz uluslararası ilişkilerin yönünü değiştirerek, silahlanmaya giden kaynakları ekonomik gelişme, eğitim ve sağlık sorunlarının çözümü için kullanarak çözüm getirilebilir.

Bugünkü gerilim ve çatışma ortamının yerini, eğer yumuşama ve işbirliği alırsa, eğer insanlık bunu başarabilirse, kuşku yok dünyanın tüm halkları, ve en başta emekçi yığınlar bundan karlı çıkacaklardır.Böyle bir dünyada, bugün hala çözüm bulamamış ulusal sorunların çözümü, ırkçılığın, faşist ve gerici diktatörlüklerin yalıtlanması, insan hak ve özgürlüklerinin güvenceye kavuşturulması çok daha olanaklı olacaktır. Böyle bir gelişme emperyalist çevrelerin karşı devrim ihraçlarını zorlaştıracak, her ülkedeki emekçi ve ezilen halklar için mücadele olanaklarını arttıracaktır.

Bu nedenledir ki dünya barışı için savaşmak, daha iyi bir dünya, daha güzel bir gelecek; gelişme, özgürlük ve değişim için savaşmak demektir. Çağımızda ulusal ve yerel sorunlar uluslararası sorunlarla daha da sıkı bir bağ içindedir. Çağdaş insan olmak, bunun bilincinde olmaya ve buna uygun davranmaya bağlıdır.

İlerici güçler arasında daha yetkinleşmiş bir karşılıklı ilişkiler kültürü zorunludur

Baştarafı 5. sayfada

yanlara yardımcı olacak olan, bu geleceğin toplumudur, sosyalizmin daha yüksek bir tipidir.

Konuşmamda, kapitalizmin yasallıklarının özellikle tehlikeli iki belirtisini saptadığımın farkına varmışsınızdır. Bu iki tehlikeli belirti, militaristleşme ve gelişmekte olan ülkelerle eşitsiz değişimdir. Ama bunlar ancak, ilgili devlet politikalarının uygulanmasıyla mümkün olmaktadır. Ve, "Sovyet tehdidi" korkusu sürdükçe, önde gelen ulusal çıkarlar ve ikinci derecede çıkarlar olduğu kanısı, dünya politikasında ve ekonomisinde "özneler" ve "nesneler" olduğu, yani sömürgeciliğe bir alan bulunduğu kanısı kafalarda durdukça, bu politika batıda desteklenecektir.

Bizdeki yenilenmenin uluslararası alanda yol açtığı bütün sonuçlar "Sovyet tehdidi" korkusunu bir kenara itiyor ve militarizm politik haklılığını yitiriyor. Kaynakların silahlanma ile çarçur edilmesi ne kadar kabul edilemez ve felaketengiz birşeyse, ekolojik tehlike ve, bilimsel-teknik devrimin yeni aşamasında eskisine göre bambaşka boyutlarda bir sorun durumuna gelen, gittikçe artan işsizlik de gittikçe belirginleşiyor. Silahlanmanın getirdiği aşırı yükler, astronomik devlet borçları ve hegemonyacı ekonomik bencillik karşısında dayanamayan finans sisteminden de tehlike işaretleri geliyor.

Öte yandan, içinde bulunduğumuz aşamada "Üçüncü Dünya"da oluşmakta olan -Üçüncü Dünya teriminin anlamı konusunda, benden önceki konuşmacı Ram R. Ram ile aynı kanıdayım- yeni kurtuluş itkisi, gelişmekte olan ülkeler uluslararası ekonomik ilişkilerde eşit haklı bir statü elde etmedikleri takdirde, yeni bir uluslararası ekonomik düzen fikrinin gerçekleştirilmesine girişilmediği takdirde ve "gelişme için silahsızlanma" görevi pratikte yerine getirilmeye başlanmadığı takdirde, patlama tehlikesi gösteriyor.

Uygarlığın olması ya da olmaması sorunusu soran, dünyada olup biten herşeyi etkileyen "kritik kütle" nin oluşması konusundaki dünya çapındaki süreç de aynı doğrultularda ilerliyor.

Bugün artık dünyanın gelişmesi sadece, birbirine karşıt iki toplumsal sistemin mücadelesi açısından değerlendirilemez. Bu gelişmenin diyalektiği kendisini, çok sayıda faktörün birliği, çatışması, yarışması ve karşılıklı etkileşimi olarak gösteriyor. Bu farklı toplumların karşılıklı etkileşimi içersinde, herbir toplum varolma sınavından geçmek zorundadır. Kuşkusuz ki bu, hiçbir şekilde, birleşme, hiçbir şekilde konverjans anlamına gelmemektedir.

Sosyalizmin gerçek değerlerinin tek bir virgülünden vazgeçmeyeceğiz. Tam tersine, bu değerleri zenginleştireceğiz ve bu arada, düzenimizin insancıl anlamını çarpıtmış olan herşeyden kendimizi kurtaracağız. Böyle yapmakla, hiç de sınıf karşıtımızın bizi "bağrına basmasını" amaçlamıyoruz. Buna hiç bir şekilde ihtiyacımız yok. Bizim hesabımız, yaşamın sınıf karşıtımızı gerçekleri hesaba katmaya, hepimizin aynı sandalda yer aldığımızı ve sandalın alabora olmamasını sağlayacak şekilde davranmamız gerektiğini kavramaya zorlamasıdır.

Bu gidiş sırasında, sosyalizm için, bir toplum düzeni olarak sınıf çıkarları ile insanlığın genel çıkarları, deyim yerindeyse, eriyip bütünleşiyorlar. Kapitalizm için de, yanyana yaşamaktan ve yarışmadan başka akılcı yol yoktur.

Ekolojik bir "enfarktüs" tehlikesi ancak birlikte zayıflatılabilir ve engellenebilir. Bu sorun uzun zamandan beri uluslararası bir sorun durumuna gelmiştir. Tek başına, enerji sorunu hiç de köklü bir şekilde çözülemez ve dünya denizlerinin zenginlikleri ise hiçbir şekilde kullanıma açılamaz. Nihayet, dünya çevresindeki uzayda ve yıldızlar acununda (kozmosunda) adımlar atmak için, insanlığın kollektif aklına ihtiyaç vardır.

Bu anlamda, günümüz ilerici güçlerinin uluslararası sorumluluğunun olağanüstü yüksek olduğu görülmektedir. Bu güçler arasında **komünist hareket** de saygın ve yüksek değer biçilen bir yer tutmaktadır ve tutacaktır.

SBKP'nin temsilcisi olarak, önceki günkü konuşmamda bu konuda söylemiş olduklarıma birkaç söz eklemek istiyorum. Günümüz dünyasındaki pekçok şey gibi, komünist hareketin de bir yenilenmeye, niteliksel değişikliklere ihtiyacı var.

Komünist hareketin sadece ulusal değil, özü gereği uluslararası bir güç olması bugün özellikle önemlidir. Günümüz insanlığın böylesi bir güce ivedi olarak ihtiyacı vardır. SBKP'ye gelince, SBKP, planlarını ve ülke içiyle ilgili etkinliklerini uluslararası bağlamı dışarıda bırakarak, ya da hiç de bunların bizimle fikir ve amaç birliği yapanlar için ve tüm ilerici güçler için taşıdığı ya da taşıyabileceği önemden kopuk bir şekilde hazırlamıyor. Durgunluk döneminde sosyalizmin uluslararası alandaki itkisinin nasıl zayıfladığı bizim kendimize indirilmiş sert bir darbe oldu. Böyle bakıldığında, SSCB'de yenilenme bu görüş açısından da olgunlaştı. Yeni aşamadaki işimizin öneminin, sadece dünya çapında ekonomi ve politika açısından değil, aynı zamanda sosyalizmin, demokrasi ve ilerleme güçlerinin moral desteği açısından da tam bilincindeyiz.

Ama ülkelerimizde birbirlerine koşut olarak giden faaliyetler yeterli değildir. Kuşkusuz ki modern biçimlerde olacak bir birlikte faaliyet de gereklidir. Deyim yerindeyse, ilerici güçler arasında daha yetkinleşmiş bir **karşılıklı ilişkiler kültürü** zorunludur. Bu, bütün çokyanlı işbirliği, ne de karşılıklı ilişkilerdeki türlerin neyimlerin toplanmasını olanaklı kılacak ve çevrenin bütün çokyanlılığı ve çelişkiliği ile anlaşılmasına hizmet edecek bir kültürdür. "Her-

Arkası 7. sayfada

"Moskova'da Ekim Devrimi'nin 70. yılı dolayısıyla 4-5 Kasım günlerinde düzenlenen ve tüm dünyadan 178 parti ve hareketin temsilcilerinin katıldığı toplantıda M.Gorbaçov'un yaptığı açış konuşması"

İlerici güçler arasında daha yetkinleşmiş bir karşılıklı ilişkiler kültürü zorunludur

Sayın yoldaşlar ve arkadaşlar,

Sizleri yeniden selamlıyorum, bu sefer, her açıdan alışılagelmişin dışında olan ve günümüz dünyasında meydana gelmekte olan köklü değişiklikleri yansıtan toplantımıza katılanlar olarak selamlıyorum.

Bu fırsattan yararlanarak, sizlere, kutlamalarımıza katılmak üzere geldiğiniz için teşekkür etmek istiyorum. Bu bizim için büyük bir onur ve destektir.

Yoldaşlar! Oktobr'ın 70. yıldönümü dolayısıyla düzenlenen törende hepiniz vardınız. Bu nedenle, kendi işlerimizden bir kere daha bahsetmeme gerek kalmıyor. Konuşmamda söylemiş olduklarımın yerine, burada, bazı düşünceleri dile getireceğim.

Ekim devriminin başlattığı güçlü devrimci dalga Avrupa'da ve dünyada yatışmaya başladığı sıralarda, hareketi pek çoğunun Ekim devriminin elle tutulacak kadar yakınlaştırdığını sandıkları, hedeflere götürecek yolun ne kadar karmaşık olduğunu herkesten önce Lenin gördü. Lenin'in başlangıçta sadece politik ya da sırf diplomatik bir fikir olan barış içinde yanyana yaşama ("barış içinde birarada yaşama") fikri, yine Lenin'in NEP anlayışıyla çağımızın temel yasalarından birisi durumuna geldi.

Bununla birlikte, daha sonra, kimi zaman başka fikirler daha ağır bastı. Ama bugün artık, kimi zaman gerçeklerin yerine ülküleri çıkış noktası yapan, tarihi yanıltma girişimlerinin üstesinden kesinlikle gelinmiştir.

Uluslararası gelişmenin bütün savaş sonrası dönemde biriken ve olgunlaşan özellikleri 80'li yıllarda iyice belirginleşmiştir. Bunlar, herşeyden önce, insanlığın yaşamını sürdürmesi sorununu en ön sıraya çıkaran nükleer çağın özellikleridir. Daha sonra, bunlar, itici gücü bilimsel-teknik devrim olan, uluslararası ekonomik ilişkilerin karmaşıklaşması ve yeryüzündeki ülke ve halkların birbirlerine karşılıklı bağımlılıklarının artması, ayrıca dünyanın karmaşıklığının çokyanlılığı ve çelişkililiği içinde oluşması sürecinin özellikleridir. Son olarak, bu, insanların kendilerini tehlikelere, günümüz yaşamının hızına ve gerginliklerine kendini uyarlama konusundaki biyolojik yeteneğine bir meydan okuma olan global sorunların keskinleşmesidir.

Bütün bunlar, barış içinde yanyana yaşama fikrinin yeni bir tarzda kendini göstermesine yol açıyor. Bu ise, politik hareketlerin kendi görevlerini yeniden tahlil etmelerini, bunlar üzerinde yeniden derinlemesine düşünmelerini, varolan ideolojik şemaların ve klişelerin üstesinden gelinmesini gerekli kılıyor.

Bu kolay birşey değildir. Hiç kimsenin elinde hazır reçeteler yoktur. Günümüzün çelişkili dünyasının oluşturduğu labirentten çıkış yolunu gösterecek Ariadne'nin ipine hiç kimse sahip değildir. Biz, yeni düşünce ile ilgili görüşlerimizi açıklarken, hiçbir şekilde, akıl taşını bulduğumuz iddiasında değiliz. Biz, insanlığı bugünkü "mayın tarlasından" 21. yüzyıla, atom silahsız ve şiddetsiz bir yüzyıla, götürecek yolları arıyoruz ve başkalarını da bu yolları birlikte aramaya davet ediyoruz.

Tarihsel açıdan bakıldığında, uygarlığın gelişmesi sırasında ortaya çıkmış olan kritik noktaların üstesinden gelinmesine belirleyici katkıyı yapan kuşkusuz ki sosyalizm olacaktır, biz bu kanıdayız. İnsanlığın ilkesel bakımdan başka, kurtarıcı bir basamağa yükselmesini olanaklı kılacak Hegel'ci "limit"i etkili bir şekilde arama, çıkarlar dengesini etkileme yeteneğine potansiyel bir şekilde sahip olan bu toplum düzenidir. Sosyalizmin potansiyeli kendisini tam olarak ortaya koymuş olmaktan uzaktır.

Aslında, kökeni Oktobr'da bulunan *son derece derinlemesine bir toplumsal devrim yürürlüktedir.* Ama bu devrimin süresi, yeni niteliği ve düzensizliği, ilerlemelerle "gerilemeler"in bir arada bulunması, devrim süreçleriyle evrim süreçlerinin birbirlerinin yerini alması ve aralarındaki karşılıklı ilişki, her türlü mantıksal, eski ders kitaplarına göre oluşturulmuş ve yaşama yabancı şemayı kullanılamaz kılıyor.

Çağın toplumsal hareketinin mantığı gittikçe daha açık bir şekilde ortaya çıkıyor. Bu mantığın özü, sömürü toplumunun gerek maddesel gerekse tinsel bakımdan saygınlığını yitirmesidir.

Ne sosyalizmin tarihindeki olumsuz anlar, ne Marksizm karşıtlarının yazdıkları kütüphaneler dolusu kitaplar, ne de dünyadaki ideolojik polemiğin keskinliği ve inceliği, *kapitalizme tek bir alternatifi olduğu* vargısını yalanlayamadı. Bu alternatif sosyalizmdir.

Bununla birlikte, gelişmenin oynaklığı sürüyor. Tarih helezonundaki herbir yeni dönümde, eski dünyanın güçleri o anki en tehlikeli çelişkilere karşı koyma ve kendi egemenliklerini uzatma olanağını buluyorlar. Örneğin, bilimsel-teknik devrimden kapitalizm tarafından yararlanılmasında böyle olmuştur. Kuşkusuz ki, herbir yeni aşamada kapitalist toplum düzeninin uzlaşmaz iç çelişkileri yeniden üretiliyor, ama her seferinde başka, yeni bir tarzda üretiliyor.

Bununla birlikte, bilimsel-teknik devrimin yeni teknolojik aşaması henüz iyice başındadır, bunun kapitalist tarzda kullanılmasının yol açacağı sonuçların en ağır sonuçları daha sonra görülecektir. Bu sorunsalın teorik temellerinin araştırılması da henüz yeni başlamaktadır. Kapitalizmin genel bunalımının sürekli derinleştiği şeklindeki alışılagelmiş formülün ardında, ilk defa olarak, üretim tarzındaki süreçlerin özü net olmayan bir şekilde görülmeye başlıyor, politik öngörü olarak ise hiç bir şey söylenmemektedir.

Süreçler hakkında bilgi edinilmesinde yeni bir niteliğe ulaşılmasını güçleştiren bir başka şey ise, reel sosyalizmin teknolojik gelişmede şimdiye kadar kapitalizmin gerisinde kalması oldu. Bu geri kalmışlığın üstesinden gelmenin önkoşulları, sosyalist toplumun devrimci yenilenmesi, niteliksel bakımdan yeni bir duruma geçmesi sırasında oluşuyor. Toplumsal bir alternatif ara-

Devamı 4. sayfada

Ekim Devrimi 70. yıl kutlama törenlerinde Sol Birlik heyeti adına yapılan konuşma

Sol Birlik, ülkenizin büyük özverilerle sürdürdüğü barış girişimlerine yüksek değer biçiyor

Değerli Yoldaşlar,

Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin 70. Yıldönümü vesilesiyle, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Sol Birliği adına sizleri selamlarız.

Yüce Lenin'in önderliğinde gerçekleştirilen bu devrim, sadece ülkenizde sosyalizmin kuruluşunu başlatmakla kalmamış, aynı zamanda, insanlığın evriminde kapitalizmden sosyalizme geçiş çağıyla birlikte sömürüsüz bir dünyanın yolunu açmıştır.

Bu 70 yıl içinde Sovyet halkı ulusal ve uluslararası düzeyde olağanüstü başarılar kazandı. Sosyalist toplum kuramını dünyada ilk kez hayata geçiren ülke oldu, sosyalizme ve tüm insanlığa karşı savaş açan Alman faşizmini yenilgiye uğrattı, Dünya Sosyalist Sistemi'nin kurulmasına öncülük etti, ulusal kurtuluş hareketini güçlendirerek sömürgeci sistemin çökertilmesini hızlandırdı ve nihayet dünya barışının en büyük savunucusu ve güvencesi haline geldi. Kısacası, Sovyetler Birliği ve onun öncü partisi SBKP, tüm dünyada barış, demokrasi, ulusal bağımsızlık, sosyal gelişim ve sosyalizm sürecinde belirleyici bir rol oynadı ve oynuyor.

Muzaffer Ekim Devrimi'nin 70. yıldönümünü kutlarken, halklarımızın ilerici güçleri adına, Sovyetler Birliği'nde başlayan yeni atılımdan duyduğumuz coşkuyu da bu vesileyle ifade etmek, SBKP'ye ve Sovyet halkına başarı dileklerimizi iletmek isteriz.

Sovyet halkı 70 yıllık başarılarını ve birikimini bugün yepyeni bir tarihsel dönüm noktasıyla devam ettiriyor. Partinin önderliğinde başlayan perestroyka hareketi hayatın tüm alanlarındaki toplumsal süreçleri daha bugünden hızlandırmış bulunuyor. Sosyalizmin objektif yasaları, yani Marksizm-Leninizmin Sovyet toplumunda köklü ve güçlü bir şekilde yerleşmiş ilkeleri üzerinde gelişen bu hareket, Sovyet toplumununun kapasitesine ve dinamizmine büyük boyutlar kazandırıyor, ileriye doğru tarihsel bir sıçramayı gerçekleştiriyor, insanın, Sovyet halkının yaratıcı gücünü harekete geçirmede etkili oluyor, sorunların üzerine yürüyerek her alanda hayatiyet yaratıyor.

Hemen şunu da söyleyelim ki, ülkenizde başlayan bu süreç sadece Sovyet toplumuyla sınırlı kalmamış, dünya sosyalist sisteminde, uluslararası komünist ve işçi hareketinde, tüm dünyadaki demokratik, ilerici, barışsever mücadelelerde ve yeryüzünün dört bir köşesinde derin yankılar yapmıştır, büyük etkiler yaratmıştır.

SOL BİRLİK, yoldaş Mihail Gorbaçov ve SBKP önderliğinin, tüm partinin ve sosyalist devletin kitlelerle birlikte yürütmekte oldukları bu olağanüstü çabaların insanlığın kaderi üzerinde ileriye doğru tarihsel bir rol oynadığının ve oynayacağının bilincinde olarak perestroyka sürecinde SBKP'yi ve tüm Sovyet halkını yürekten desteklemektedir, başarının zor fakat muhakkak olduğunun inancıyla Sovyetler Birliği'ni bu büyük misyonundan dolayı kutlamaktadır.

Yoldaşlar,

SOL BİRLİK, aynı zamanda, ülkenizin büyük özverilerle sürdürdüğü barış girişimlerine yüksek değer biçiyor. Nükleer savaş tehlikesinin önlenmesinde, silahsızlanma sürecinin hızlandırılmasında belirleyici etkenin ülkeniz tarafından yaratıldığını biliyor, kimyasal silahların yasaklanması, konvansiyonel silahların ve askeri birliklerin azaltılması, uzun ve orta menzilli füzelerin kısıtlanması, nükleer silahlardan arındırılmış bölgelerin kurulması, Yıldız Savaşları, SDI projesinin durdurulması gibi dünya barış ve güvenliğinin en hayati sorunlarında Sovyet hükümetinin enerjik girişimlerinin, tüm dünya halkları gibi, bizim halklarımızın da ilerici barışsever güçlerince benimsendiğini, desteklendiğini burada ayrıca ifade etmek isteriz.

Muhteşem Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin 70. yıldönümünü bir kez daha kutlarken, partilerimizin ve halklarımızın dostluk ve dayanışma duygularını, Sovyet halkına ve onun öncüsü SBKP'ye militan selamlarımızı sunmaktan onur duyuyorum.

Yaşasın Büyük Ekim Sosyalist Devrimi!

Yaşasın Türkiye ve Sovyet halklarının dostluğu, dayanışması!

Yaşasın Barış!

EKİM DEVRİMİ 70. YIL KUTLAMA TÖRENLERİNDE SOL BİRLİK HEYETİ ADINA SUNULAN KONUŞMA

Bu bayram, aynı zamanda, tüm ülkelerin işçilerinin özgür, barışçı, sömürüsüz bir gelecekten yana olan tüm ilerici insanlarındır

Yoldaşlar,

Öncelikle, Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin 70. yıldönümü kutlamalarına ve bu tarihsel toplantıya katılıp görüşlerimizi dile getirme olanağı tanıyan Sovyetler Birliği Komünist Partisi'ne ve Genel Sekreter Gorbaçov yoldaşa teşekkür ederim.

Sovyetler Birliği halkının, Bolşevik Partisi ve onun önderi büyük Lenin'in yolgöstericiliğinde gerçekleştirdiği Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin üzerinden 70 yıl geçti. İşçi sınıfı ve diğer emekçi halk yığınları, tarihte ilk kez, sömürücü sınıfların iktidarına son verdiler, baskı ve sömürünün olmadığı, özgür, barışçı ve planlı biçimde gelişen yeni toplumun, sosyalizmin kuruluşunu başlattılar. Bir halklar hapishanesi olan Çarlık Rusyası'nın yıkıntıları üstünde, özgür halkların gönüllü birliğine dayanan Sovyetler Birliği oluştu.

Ekim Devrimi'nin yarattığı yeni olumlu koşullarda Asya, Afrika ve Latin Amerika'da bir dizi halk emperyalizme karşı ayaklandı; Sovyetler Birliği'nin de maddi ve moral desteği ile zafere ulaşan kurtuluş savaşları dünya sömürgecilik sistemini yıktı.

Böylece, Büyük Ekim Devrimi, insanlığın yaşamında tümüyle yeni bir çağ açtı.

O günden bu yana geçen 70 yıl içinde Sovyet toplumunun ekonomik, politik ve kültürel yaşamdaki başarıları son derece somuttur. Özgür insan emeği, emperyalizmin tüm engellemelerine, Nazi barbarlığı ve yıkımına rağmen, 70 yıl içinde sanayi, bilim ve kültür alanında, insan ilişkilerinde yepyeni, ileri, güçlü bir toplum yaratmıştır.

Biz, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı SOL BİRLİĞİ olarak, bütün bu başarılar nedeniyle Sovyet halkını ve onun öncüsü SBKP'yi yürekten kutluyoruz.

Bu bayram, aynı zamanda, tüm ülkelerin işçilerinin ve özgür, barışçı sömürüsüz bir gelecekten yana olan tüm ilerici insanlarındır.

Sovyetler Birliği bugün de, bir yandan, dünyamızda kalıcı bir barışın sağlanması için etkili ve kararlı bir mücadele yürütürken, diğer yandan içerde, sosyalizmin kendi temelleri üzerinde yenilenmesi, çok yönlü ekonomik ve kültürel gelişme ve sosyalist demokrasinin yetkinleştirilmesi için güçlü bir atılım içindedir. İnancımız o ki, Sovyet halkı bu atılımdan da alnının akıyla çıkacaktır.

Yoldaşlar,

1984 yılında kurulan Birliğimiz altı partiden oluşuyor: Kürdistan Öncü İşçi Partisi (PPKK), Türkiye İşçi Partisi (TİP), Türkiye Komünist Partisi (TKP), Türkiye Komünist Emek Partisi (TKEP), Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi (TKSP) ve Türkiye Sosyalist İşçi Partisi (TSİP).

Sol Birlik Türkiye'de ve Türkiye Kürdistanı'nda halklarımızın asıl kurtuluşunun sosyalizmde olduğu inancındadır ve nihai hedef olarak bunu önüne koymuştur. Bugünkü koşullarda ise diktatörlük rejiminden kurtuluşu, demokrasiyi gerçekleştirmeyi ve Kürt ulusu üzerindeki ulusal baskıya son vermeyi acil hedef olarak seçtik.

Yoldaşlar,

Barış sorunu gibi, insanlığın geleceğini ilgilendiren bir konuda söylenecek fazla şey yoktur. İnsanlık, binyıllar boyu yarattığı uygarlığı ve bizzat kendi varlığını korumak için bir nükleer felaketin yolunu tıkamak, silahlanma yarışına son vermek ve giderek tam bir silahsızlanmayı sağlamak zorundadır. Hiç kimse, hiçbir halk, hangi ağır sorunlarla yüzyüze olursa olsun, **"bu sorun beni daha az ilgilendiriyor"** diyemez.

Diğer yandan, insanlığın günümüzdeki bu en önemli sorunuyla, kitlelerin ve halkların yüzyüze oldukları açlık, ulusal ve sınıfsal baskı, ırkçılık ve benzer önemli sorunlar arasındaki bağı iyi biçimde kurmalıyız.

ABD emperyalizmi ve diğer en gerici, ırkçı çevreler bugün Nikaragua'nın, Angola'nın, Afganistan'ın ilerici rejimlerini yıkmak için karşı devrimcileri tüm güçleriyle destek-

Devamı 6. sayfada

Pentagon'un Körfez macerası

Geçtiğimiz günlerde, ABD sınırlarından binlerce mil uzakta, kendisinin "stratejik yaşamsal çıkarlar alanı" olarak nitelediği bölgelerden biri olan Basra Körfezi'nde bir kez daha uluslararası hukuku hiçe sayarak Iran'a saldırdı. Daha önce de mayın döşediği bahanesiyle ABD helikopterleri, İran teknesine saldırmıştı.

Siyasi gözlemcilerin "Libya macerası"ndan sonra "İran macerası" olarak niteledikleri saldırı, bölgede ve uluslararası planda gerginliğin artmasına yol açtı. Barut fıçısı haline gelen Körfez'de ateşle oynayan Pentagon, bu son saldırısıyla, yıllardır sürmekte olan yıkıcı İran-Irak savaşına direk müdahale etmiş oldu. Böylelikle Körfez'de mevcut bunalımı daha da derinleştirerek, savaşın alanının genişletilmesinin provasını yaptı.

Bir kaç aydan beri ABD, "deniz ulaşımının güvenliğini sağlıyoruz", "İran-Irak savaşının durdurulması için oradayız", "Sovyetler Birliği'nin Körfez'de artan etkinliğini kırmalıyız" gibi aslı edası olmayan gerekçelerle bölgede askeri yığınak yaptığı, bir savaş hazırlığı içinde olduğu ve bunun için NATO'cu dostlarından onay peşinde olduğu bilinmekteydi. Bu nedenle ABD'nin son Körfez çıkarması şaşırtıcı olmadı.

Her zaman olduğu gibi bu sefer de, yoğun bir şekilde ABD'nin ulusal çıkarlarının tehlikede olduğu ve kendilerinin saldırıya uğrayan taraf olduklarının propagandasını yaptılar. Saldırı için ise Iran'ın Amerikan bandıralı bir Kuveyt tankerini vurması gösterildi. "Misilleme"nin hemen ardından Reagan "savunma hakkımızı kullandık" dedi. Böylelikle kendisini uluslararası kamuoyunda temize çıkarmak istedi.

ABD başından beri İran-Irak savaşını daha önce bölgede sarsılan imparatorluğunu yeniden kurma yolunda kullandı. O, hiç bir zaman binlerce insanın ölümüne ve sakat kalmasına yol açan, İran ve Irak'ı yıkıp harabeye çeviren savaşın durmasından yana olmadı, aksine elinden geldikçe savaşı kızıştırmaya, Körfez'de olan diğer ülkeleri de bunun içine çekmeye çalıştı. ABD yetkilileri bugün her nekadar İran'a ambargo uygulama çağrıları yapıyorsalar da, bu, onların gerçekten savaşın sona ermesini istemelerinden dolayı değildir. Bunun iki yüzlü bir tutum olduğu geçtiğimiz yılların en büyük skandalı olarak nitelenen İrangate olayını hatırlamak yeter. Yasa dışı yollardan İran'a silah sağlayan bir devletin, bugün kalkıp İran'a askeri araç ve gereç ambargosu çağrısı yapması, bizzat kendi müttefikleri arasında destek görmedi. Mızrak artık çuvala sığacak cinsten değil.

ABD'nin son saldırısı, onun daha önce uygulamayı düşündüğü planın bir parçasıdır. O, salt mollalar rejimine duyduğu hoşnutsuzluktan saldırı yapmamakta. Bu tür haydutlukla bölgede olabilecek radikal gelişmelere göz dağı, gerici Arap hükümetlerine kan vermektedir. Kısa vadede ise İran'ın Irak üzerinde olası bir zaferini engellemektir. Bundan da öte kendisinin daha rahat anlaşabileceği bir hükümeti Tahran'da iş başına getitmektir. ABD ve onun NATO'cu ortakları aynı zamanda Basra Körfezi'nin dünya petrolunun candamarlarından biri olduğunu çok iyi bilmektedirler.

Bugün ABD ve ortaklarının çıkarına istikrarlı bir Körfez değil, her zaman provokasyona açık, Pentagon'un planlarının uygulamasına elverişli bir Körfezi görmektedir. Bu nedenledir ki, o, başta SSCB olmak üzere dünya barış güçlerinin önerilerine kulak asmamakta Ortadoğu'da gerginliği artıran militarist politika izlemektedir.

Bilindiği gibi Sovyetler Birliği başından beri İran-Irak savaşına taraf olmamış, iki ülke arasında var olan sorunların görüşmeler yoluyla çözülmesini önermiştir. O, bölgede ve uluslararası planda gerginliği artıran her türlü maceradan vazgeçmesi ABD'yi sürekli uyarmaktadır. Körfez'de savaşın genişlemesi ciddi bir tehlike haline geldiği bu günlerde, SSCB yapıcı önerilerini yapmaya devam etmektedir. Bunların başında Körfez'le kıyısı olmayan bütün devletlerin savaş gemilerinin bölgeyi terketmesi, deniz ulaşımının BM denetiminde sağlanması İran ve Irak arasında ateşkes öngören BM kararlarının vakit geçirilmeden uygulanması vb. Hiç şüphe yok ki, bu öneriler bölge halklarının çıkarına olup, barışın sağlanmasına yöneliktir.

Bölgedeki gelişmeler Türkiye'yi yakından etkilemektedir. Her ne kadar Türkiye'deki militarist güçler İran-Irak savaşında tarafsız olduklarını beyan ediyorlarsa da, özünde onlar, Pentagon'un planlarına uygun adımlar atmaktadırlar. Bir taraftan ülkeyi ikili ve çok yönlü anlaşmalarla Pentagon'a göbekten bağlı olan, diğer taraftan Kerkük'ü ve Musul'u işgal için uygun fırsat kollayanların tarafsız olmadıkları ortadadır. Evren-Özal ikilisi bölgede izledikleri yayılmacı ve militarist politikayla koyun postu giymiş kurtu andırmaktadırlar. ABD'nin Körfez'deki macerasıyla birlikte boyalı basında yeniden "Kerkük Türkleri sorunu"nun ve "Irak'ın Kerkük Türklerine uyguladığı zülüm" manşetlere çıkması tesadüf değildir. Faşist rejim yayılmacı ve militarist politikasını pratikte uygulayabilmek için uygun fırsatlar kollamaktadır.

Halklarımızı bir maceraya sürükleyebilecek, binlerce insanın ölümüne ve sakat kalmasına, ülkenin harabeye dönmesine yol açacak bu politikaya karşı çıkmak, barıştan ve demokrasiden yana olan her kişinin görevidir. Bölgede barışın sağlanması, emperyalistlerin bölgeden kovulmasına, halkların kendi geleceklerini özgürce belirleme haklarını elde etmesine bağlıdır.

● Doğu Akdeniz, Yakın ve Orta Doğu ve Kızıl Deniz bölgesi komünist ve işçi partileri 3. konferansı 21-22 Ekim tarihleri arasında Yunanistan'ın başkenti Atina'da yapıldı. Yunanistan Komünist Partisi Genel Sekreteri Harileos Florakis'in açış konuşmasını yaptığı konferansta bölgede durum ve uluslararası gelişmeler üzerine görüş alışverişinde bulunuldu.

● Japonya'nın çeşitli kentlerinde 1 milyon kişi gösteriler, mitingler yaparak tüm nükleer silahların yok edilmesini, ülkeden Amerikan üslerinin kaldırılmasını istediler. "Barış İçin Birleşik Eylem" belgisiyle yapılan gösteri ve toplantılara çeşitli partiler, yığın örgütleri ve barış hareketleri katıldılar. Aralarında Japonya Komünist Partisi ve Sosyalist Partisi'nin de bulunduğu çok sayıda örgüt ortak bir çağrı yayınlayarak, Hiroşima ve Nagazaki felaketinin bir daha tekrarlanmaması için mücadeleye hazır olduklarını duyurdular.

● Sosyalist Enternasyonal toplantısı Senega'nın başkenti Dakar'da toplandı. Sosyalist Enternasyonal'in Başkanı W.Brand açış konuşmasında, Orta Avrupa'da istikrarlı ve doğu ve batı için ortak güvenlik sağlayacak anlaşmalar yapılmasını istedi. W.Brand, silahsızlanma ile elde edilecek kaynakların gelişmekte olan ülkelerin kalkınmaları için kullanılmasından yana olduklarını belirtti. Sosyalist Enternasyonal'in Dakar'daki toplantısına 150 sosyalist ve sosyal demokrat parti temsilcisi katıldı.

● Afganistan Demokratik Halk Partisi'nin 3 gün süren kongresinde, partinin birliğinin sağlamlaştırılması, eylem programındaki değişiklikler ve kadro sorunları görüşüldü. ADHP Genel Sekreteri Kongre'de yaptığı konuşmada "ulusal barışma" sürecinde yeni bir aşamaya geçileceğini söyledi ve bu aşamada sol blok oluşturulması, çeşitli partilerle bir işbirliği mekanizmasının oluşturulması ve bir koalisyon hükümeti kurulması gerektiğini söyledi.

● Paraguay'da muhalefet güçleri diktatörlük tarafından Şubat ayında yapılan seçimlere katılmayacaklarını açıkladılar. Muhalefet koalisyonu başkanı, diktatörlük tarafından sürdürülen zorbalık koşullarında adil bir seçim yapılamayacağını söyledi.

● Güney Afrika ırkçı rejimi 1964 yılından bu yana tutuklu bulundurduğu Afrika Ulusal Kongresi yöneticilerinden G.Wegni'yi serbest bırakmak zorunda kaldı. Şimdi 77 yaşında bulunan G.Wegni, ırkçı rejime karşı direnen siyahların lideri N.Mandela ile birlikte tutuklanmış ve ömür boyu hapis cezasına çarptırılmıştı. G.Wegni, N. Mandela'nın da serbest bırakılmasını isteyerek kendisini eskisi gibi Afrika Ulusal Kongresi ve Güney Afrika Komünist Partisi üyesi saydığını söyledi.

● Çin KP'nin 13. Kongresi 46 milyon partiliyi temsil eden 2000 delegenin katılımıyla yapıldı. Kongrede bir konuşma yapan Merkez Komitesi Danışma Komitesi üyesi Yi Pengfey, ülkesinin bundan böyle barış ve bağımsızlığa yönelik çabalarını daha da arttıracağını, böylece Çin'in sosyalist modernleşmesi için daha uygun koşullar yaratabileceğini söyledi ve Çin'in uluslararası çatışmaların görüşmeler yoluyla çözülmesinden yana olduğunu belirterek, "Ülkemiz ülkelerin büyük çoğunluğuyla, eşitlik ve karşılıklı yarara dayalı ekonomik, ticari ve teknolojik ilişkileri sürdürmeye devam edecektir" dedi. Kongre 10 aydır Çin KP Genel Sekreterliğini vekaleten yürüten Zao Ziyang'ı oybirliğiyle Çin KP Genel Sekreterliği'ne seçti. Ayrıca Kongre gizli oyla MK'nın 175 asil ve 110 aday üyesini, Merkez Danışmanlar Komisyonu ve Merkezi Disiplin Komisyon üyelerini seçti. Kongre kararında ayrıca partinin Marksist bir çizgi izlemekte olduğu ve yeni bir gelişme evresine girdiği belirtiliyor.

● Kolombia Yurtsever Birlik Başkanı Haime Pardo Leal Başkent Bogota'dan 80 km uzakta otomobiliyle giderken ateş açılarak öldürüldü. Aynı zamanda senatör olan sol koalisyon liderinin öldürülmesi tüm ülkede yapılan gösterilerle protesto edildi. Yurtsever Birlik hükümetin ölüm komandolarına karşı etkin önlem almasını istedi. Yurtsever Birliğin kuruluşundan bu yana 550 üyesi öldürüldü. Haime Pardo Leal'in öldürülmesi üzerine bir açıklama yapan Kolombia Komünist Partisi Genel Sekreteri Gilberto Beira, ülkede demokratik güçlere yönelik terörün amacının istikrarı bozmak ve Mart ayında yapılacak olan seçimleri etkilemek olduğunu söyledi ve Yurtsever Birlik'in başkanının öldürülmesini sert bir dille kınadı.

● Şili Komünist Partisi diktatör Pinochet'in görev süresini uzatmak amacıyla sahneye koyduğu seçimlerde yeniliğe uğratılması çağrısında bulundu ve bunun için tüm muhalefet güçlerinin birleşmesini istedi. Şili KP MK Plenumu'ndan sonra yapılan açıklamada, Pinochet tarafından yapılması planlanan seçimler bir maskaralık ve düzmece olarak değerlendirildi ve serbest seçim yapılması istedi. Şili KP yapılan seçimlerde diktatör Pinochet'in yenilgiye uğratılabilmesi için tüm seçmenlerin kendilerini seçim listelerine yazdırması çağrısında bulundu.

● Sürgündeki demokrat Guatemalalılar Meksika'da biraraya gelerek 15 Kasım'a kadar ülkelerine geri dönmeyi kararlaştırdılar. Politik nedenlerle ülkelerinden ayrılmak durumunda kalan Guatemalalı ilericiler Meksika'da oluşturdukları "Demokrat Guatemalalılar Forumu"nda, 15 Kasım'a kadar ülkelerinin başkentine dönmeyi ve hiçbir baskı ve kısıtlama olmaksızın yurttaşlık haklarına kavuşturulmaları için gerekli girişimlerde bulunmayı kararlaştırdılar.

Zirve gerçekleşiyor

Reykjavik'ten bu yana tüm dünyanın merakla beklediği Gorbaçov-Reagan zirvesi, 7 Aralık 1987'de Washington'da yapılacak. Bu zirvenin amacını Sovyetler Birliği ile ABD arasında orta ve kısa menzilli füzelerin kaldırılması için prensipte varılan anlaşmayı tarafların imzalaması teşkil etmektedir.

Bilindiği gibi geçtiğimiz aylarda Sovyetler Birliği ve ABD arasında orta ve kısa menzilli silahların ortadan kaldırılması için bir dizi görüşmeler yapılmıştı. Görüşmeler boyunca ABD, kendisinin FAC' da konumlandırdığı 72 adet Pershing IA füzesinin varılacak anlaşma dışında tutulması için çaba sarfetti. Ancak Sovyetler Birliği'nin ve diğer barış güçlerinin çabası sonucu, dünya barışının korunması yolunda atılacak olan tarihi adım önündeki engel kaldırılarak, prensipte anlaşmaya varıldı.

Bir dizi sorunun ele alınacağı bu zirvede, açıklandığı gibi orta ve kısa menzilli füzelerin kaldırılması için anlaşma imzalanırsa pratikte silahsızlanmanın mümkün olduğu gösterilecektir. Anlaşma kapsamı içinde tutulan füzeler, dünyamızdaki mevcut nükleer silahların çok azını oluşturmaktadırlar. Bu nedenle orta ve kısa menzilli füzelerin kaldırılması anlaşması, dünya barışının korunması için bir son değil, bir başlangıç teşkil edecektir. Çünkü bir taraftan ABD böylesi bir anlaşmaya imza atarken, diğer taraftan askeri harcamalarını artırmakta, mevcut nükleer silahlarını modernize etmekte ve bundan da öte uzayın silahlandırılmasına hız vermektedir. Bu ise insanlığı tümden yokolması tehlikesini artırmaktadır. Bu nedenledir ki dünyadaki tüm barış güçleri yeni zirvede silahsızlanma yönünde atılacak her adımı destekleyeceklerdir.

EKİM DEVRİMİ 70. YIL KUTLAMA TÖRENLERİNDE SOL BİRLİK HEYETİ ADINA SUNULAN KONUŞMA

Başı 5. sayfada

lıyorlar. Filistin halkını yurdundan süren siyonizmin, Güney Afrika halkına kan kusturan ırkçı azınlık rejiminin baş destekçisi onlardır. Bu ülkelerde ve Kürdistan'da insanlar yıllardır savaşın içindeler. Çocuklar savaş içinde doğup büyüyor, kimyasal silahlara kurban oluyor.

Bu nedenle barış mücadelesi, açlığa, ulusal zulme, emperyalist saldırganlığa karşı varlık-yokluk mücadelesi veren bu halklarla güçlü bir dayanışma içinde yürümelidir. Uluslararası ilişkilerde gerek duyduğumuz yeni düşünce tarzı bu sorunların adil çözümünü içermelidir.

Halklar bakımından acil ve hayati olan lokal sorunlarla barış sorununun bağı açıktır. Örneğin Ortadoğu'da Körfez savaşı ve diğer sorunların yanısıra Filistin sorunu ile Kürt ulusal sorununa adil bir çözüm getirmeden bölgede kalıcı bir barış sağlanamaz.

Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Sovyetler Birliği'ne komşudur ve Ortadoğu gibi bir gerilim bölgesinde yer alıyor. Bu nedenle de barış sorunu halklarımız bakımından çok daha somut ve yakıcıdır. Topraklarımızın üzerinde bir dizi ABD ve NATO üssü var. Biz Sovyetler Birliği'nin ve diğer sosyalist ülkelerin gerçekten barış istediklerini, saldırgan hiçbir amaç taşımadıklarını biliyoruz. Biz topraklarımızın Sovyetler Birliği'ne, diğer sosyalist ülkelere ve komşu halklara karşı bir saldırı aracı yapılmasına karşıyız. SSCB'nin ve genel olarak dünya barış güçlerinin, dünyamızda barışın sağlanması için yürüttükleri soylu mücadeleyi destekliyoruz ve barış güçlerinin bir parçasıyız.

İnsanlarımız açlık ve işsizlik altında bunalırken Türkiye bütçesinin üçte biri askeri harcamalara gidiyor. Türkiye NATO içinde, ABD'den sonra sayıca en büyük orduyu besliyor. Bu nedenle silahlanma yarışının durdurulması, halklarımız için daha çok ekmek, iş, doktor ve eği; tim olanağı demektir.

Bugün Türk ve Kürt halklarının ABD emperyalizmine ve onun güdümündeki diktatörlük rejimine karşı yürüttükleri mücadele, somut olarak bölge ve dünya barışına hizmet etmektedir.

Yoldaşlar,

Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin 70. yıldönümü, bugün yenilenme ve açıklık politikasıyla yeni bir atılım içinde olan Sovyet halkına, SBKP'ne ve tüm dünya işçilerine, ilerici insanlığa, barış ve demokrasi güçlerine kutlu olsun!

Yaşasın barış mücadelesi, yaşasın sosyalizm!

Teşekkür ederim.

Türkiye ve Türkiye Kürdistanı
SOL BİRLİK heyeti adına
Kemal Burkay
(TKSP Genel Sekreteri)

Ekim Devrimi'nin 70. yılı kutlandı

Baştarafı 1. sayfada

riyle açtı. Konuşmasında ağırlıklı olarak günümüz dünyası üzerinde duran Gorbaçov, Lenin'in barış içinde yanyana yaşama fikrinin, çağımızın temel yasalarından birisi durumuna geldiğini vurguladı. Mihail Gorbaçov konuşmasında özetle şu noktalara değindi: Uluslararası gelişmenin bütün savaş sonrası dönemde biriken ve olgunlaşan özelliklerinin 80'li yıllarda iyice belirginleştiği, tüm bunların herşeyden önce insanlığın yaşamını sürdürmesi sorusunu en ön sıraya çıkaran nükleer çağın özellikleri olduğunu ve tüm bunların Barış İçinde Yanyana Yaşama fikrinin yeni bir tarzda kendini göstermesine yol açtığını, politik hareketlerin kendi görevlerini yeniden tahlil etme ve varolan ideolojik şema ve klişelerin üstesinden gelinmesini gerekli kıldığını vurguladı. "Bu kolay birşey değildir. Hiç kimsenin elinde hazır reçeteler yoktur. Günümüzün çelişkili dünyasının oluşturduğu labirentten çıkış yolunu gösterecek Ariadne'nin ipine hiç kimse sahip değildir. Biz insanlığı bugünkü mayın tarlasından 21. yüzyıla, atom silahsız ve şiddetsiz bir yüzyıla götürecek yolları arıyoruz ve başkalarını da bu yolları birlikte aramaya davet ediyoruz."

Uygarlığın gelişmesi sırasında ortaya çıkmış olan kritik noktaların üstesinden gelinmesinde belirleyici katkıyı yapanın kuşkusuz ki sosyalizm olduğunu belirten Mihail Gorbaçov şöyle devam etti: "Konuşmamda, kapitalizmin yasallıklarının özellikle tehlikeli belirti, militaristleşme ve gelişmekte olan ülkelerle eşitsiz değişimdir." Bugün artık dünyanın gelişmesinin sadece birbirine karşıt iki toplumsal sistemin mücadelesi açısından değerlendirilemeyeceğine sınıf karşıtımızı gerçekleri hesaba katmaya, hepimizin aynı sandalda yer aldığımızı ve sandalın alabora olmamasını sağlayacak şekilde davranmamız gerektiğini kavramaya zorlamasıdır."

"...Deyim yerindeyse, ilerici güçler arasında daha yetkinleşmiş bir karşılıklı ilişkiler kültürü zorunludur. Bu, bütün çokyanlı deneyimlerin toplanmasını olanaklı kılacak ve çevrenin bütün çokyanlılığı ve çelişkililiği ile anlaşılmasına hizmet edecek bir kültürdür. 'Herşeyi bilirim kabalığı', yeni sorunları kavramama korkusuyla akrabadır. Öteki görüşleri kısa yoldan reddetme konusundaki kemikleşmiş alışkanlıktan ileri gelir. Bu şekilde hiçbir diyaloğa, hiçbir yaratıcı tartışmaya varılamaz, ve özellikle önemli olanı, bu arada davaya zarar verilir."

SBKP MK Genel Sekreteri konuşmasını şu sözlerle bitirdi: "Yeni düşünce aynı zamanda yeni bir moral ve yeni bir psikoloji anlamına geliyor. Yeni düşünce, ülkesinin yurttaşı olarak, partisinin üyesi olarak herbir insanın eskiden beri alışılagelmiş ilerici ulusal hareketten birisi olarak kalmasına, ama aynı zamanda, bir bütün olarak dünyanın nasıl gözükmesi gerektiği ve herşeyden önce dünyanın varolması gerekip gerekmediği konusundaki sorumluluğunun bilincinde olmasına yöneliktir."

Danışma toplantısının kapanış konuşmasını yapan Gorbaçov, iki günlük toplantıda katılanların, günümüzün sorunlarına bakış ve işbirliğinde zengin deneyimlerini dile getirdiklerini, toplantının tüm hareketlerin farklı koşullarını ve günümüz dünyasının çok çeşitliliğini yansıttığını belirtti.

Boran'ı Uğurladık

Baştarafı 1. sayfada

güçleri Behice Boran'ın ölümü ile en iyi evlatlarından birini yitirmiş bulunuyor. Behice Boran yoldaşla birlikte yaptığımız son basın toplantısı, onunla gerçekleştirdiğimiz kollektif çalışmanın çok iyi örneklerinden biriydi."

Fransa'dan uğurlama törenine katılan Prof. Server Tanilli, "Direnmek, düşmana inat direnmek: Behice Boran'ın kişiliğinin en çarpıcı yanlarından biridir bu." diyerek, konuşmasında şunları belirtti: "İşçi sınıfının, sendikal ve siyasal birliğini gerçekleştiremediği taktirde, başına ne türlü belaların geleceğini de hep beraber gördük ve tattık. Boran'ın işçi sınıfının birliği konusunda uzun süredir yürüttüğü çalışma, o bakımdan hayli anlamlıdır."

"Senin de mezarın, topraklarda değil, barışa, demokrasiye ve sosyalizme inanan aydınların gönlünde olacak; daha da önemlisi, bütün ömrünü uğruna seve seve adadığın işçi sınıfı, Türkiye işçi sınıfı seni unutmayacak; ebedi yolculuğunu; o kadirşinas sınıfın her an taze bir kanla çarpan yüreğinde ve her dem berrak belleğinde sürdüreceksin. Haydi, uğurlar olsun sana!"

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, Behice Boran'ın tüm ömrünü emekçi halkın davasına adadığını ve en zor koşullarda azimle mücadeleyi sürdürdüğünü anlatarak şunları söyledi: "Sosyalizmin Türkiye'de toplumsal meşruiyet kazanmasında birinci derecede rolü oldu. Bu hizmeti dahi emekçi halkın Boran yoldaşı rahmetle anmasına yeter."

"Türkiye bağımsızlığını kazandığı, ülkemizde emekçi, demokrasisi egemen olduğu ve sosyalizm rayına girdiği ölçüde Boran yoldaşın hizmeti anlam kazanacaktır. Ve böyle bir Türkiye'de emekçi halk Boran yoldaşı en canlı ve onurlu bir şekilde yaşatmayı bilecektir."

Belçika'daki uğurlama törenine PPKK Genel Sekreteri Serhat Dicle, TSİP Genel Sekreteri Yalçın Yusufoğlu, TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu, DİSK'e bağlı sendika yöneticileri, DİSK Temsilcisi Yücel Top, ve çok sayıda sanatçı, aydın katıldılar. Ayrıca Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi Genel Sekreteri Kemal Burkay, TKEP Genel Sekreteri Teslim Töre ve göçmen işçi örgütleri mesajlar göndererek derin üzüntü ve başsağlığı dileklerini ilettiler. Törenden sonra Behice Boran'ın cenazesi, bir heyetle birlikte Ankara'ya gönderildi.

Behice Boran'ın ölümü yurtdışında ve yurtiçinde büyük yankı uyandırdı. Sürgünde, yurtdışında yaşamaya zorlanması ve yaşama gözlerini yumması derin nefret ve tepki ile karşılandı. Bu koşullarda eski parlamenter olan Behice Boran için Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde resmi tören yapılmasına hükümet boyun eğdi. Esenboğa Havaalanı'nda kalabalık bir topluluk tarafından alınan Behice Boran'ın tabutu ve eşlik eden heyet 16 Ekim Cuma günü TBMM önüne getirildi. Çok sayıda işçi ve aydının, ailesi ve yakınlarının, mücadele arkadaşlarının katıldığı törende SHP Genel Başkanı Erdal İnönü, SHP Genel Sekreteri Fikri Sağlar, DSP Genel Başkanı Bülent Ecevit ve çok sayıda SHP, DSP milletvekillerinin yanısıra DYP yönetici ve milletvekilleri hazır bulundular. İki bini aşkın kişinin katıldığı törene Sovyetler Birliği Komünist Partisi adına gönderilen çelenk polis tarafından meclis bahçesi dışına çıkartıldı. TBMM önündeki saygı duruşundan sonra Behice Boran'ın cenazesi otobüs ve otolardan oluşan uzun bir konvoyla İstanbul'a getirildi.

İstanbul'daki tören Pazar günü 25 bin kişilik bir kalabalığın toplandığı Şişli Camii'nde başladı. Zincirlikuyu mezarlığına doğru harekete geçen topluluğu polis engellemek istedi fakat kararlı ve disiplinli topluluğu dağıtmayı başaramadı. Cenazeye katılanlarla çıkan tartışmalar sonunda kurduğu barikatları kaldırarak yürüyüşe izin vermek zorunda kaldı.

Mezarı başında uzun yıllar mücadele arkadaşı olan, Türkiye İşçi Partisi'nde birlikte yöneticilik yaptığı Prof. Sadun Aren bir konuşma yaptı ve Behice Boran'ın son nefesine kadar işçi sınıfı hareketinin birliği için çalıştığını vurguladı. Sadun Aren'in konuşmasından sonra mezarı başında okunan şiir ve 25 bin kişinin birlikte söylediği 1 MAYIS MARŞI ile tören sona erdi.

İnsan hakları için

Baştarafı 1. sayfada

alan bir anlayışla en verimli şekilde değerlendirilebilseydi, hiç kuşkusuz insan hakları düşmanı rejime karşı mücadelede önemli mesafe katetmiş olacaktık.

Rejimin insan haklarını en kaba yöntemlerle çiğneyen girişimleri sürdükçe insan haklarının eksiksiz uygulanması için mücadele ve bu mücadele çevresinde geniş güçlerin birlikteliği her zaman gündemin baş maddesi olacaktır. Açık ki, demokrasi ve insan hakları için mücadele 29 Kasım seçimlerinden sonra da, barış ve demokrasiden yana güçlerin başlıca savaşım alanı oluyor.

Zindanlar boşalsın idamlar kalksın

Baştarafı 1. sayfada

ve ağır hapis cezaları büyük çoğunlukla ilericilere ve devrimcilere uygulanmış, uygulanmaktadır. Öte yandan 12 Eylül öncesindeki birçok katliamın doğrudan sorumlusu olan Türkeş ve MHP yöneticileri ise serbesttirler.

Toplumun bir kişiyi öldürerek cezalandırması, kişiden bir çeşit öç almasının hiçbir şeyi engelleyemediğini zaman göstermiştir. İdam cezası düzeltilmesi mümkün olmayan bir cezadır. Politik ortamın sonucu olarak haklarında mahkemelerce idam cezası verilen ve idam edilenlerin, bir süre sonra aslında idam edilmemelerinin gerektiği konuşulabilmektedir. Ancak artık yapılan hatayı düzeltmek olanaksız olmaktadır.

Türkiye ve T. Kürdistanı'nda binlerce tutuklu ve hükümlü cezaevlerinde yedi yıllarını doldurmuşlardır. Bu yedi yılın her çeşit baskı, maddi ve manevi işkence, psikolojik baskı ve mahrumiyet içinde geçtiği bilinen, gazete haberlerine bile yansıyan bir gerçektir. Sağlık koşullarının kötülüğü sonucu bu uzun süreyi cezaevlerinde geçirmek zorunda kalanların önemli bir bölümü de ciddi olarak hastadır.

Bu insanlar nasıl mahkum edilmişlerdir? İşkencede alınan ifadeler gerçek kabul edilerek, savunma hakkı kısıtlanarak, zaman zaman avukatlarıyla bile görüştürülmeyerek, 'samimi itirafçıların' düzmece itiraflarına dayanılarak ve askeri mahkemelerde kimi zaman savaş hali hükümlerine göre yargılanarak mahkum edilmişlerdir. Bugün cezaevlerinde bulunanların önemli bir bölümü bizzat cumhurbaşkanı tarafından miting meydanlarında kelle istendiği dönemde ağır suçlamalar altında ve yanıt verme olanakları da bulunmadan mahkum edilmişlerdir.

Bu durum düzeltilmelidir. Özellikle de 12 Eylül öncesi ve sonrasında yapılan birçok katliamın, öldürülen birçok kişinin katilleri, sorumluları serbestçe gezerken bu durum bir an önce düzeltilmelidir.

İdam cezasının kaldırılması ve koşulsuz bir genel af kampanyası bunu amaçlamaktadır. Ülke dışında da bu kampanyayı birçok yönden destekleme olanakları vardır. İnsan Hakları Derneği'nin çıkardığı kartları postalamaktan, yürüyüş ve basın toplantısı yapmaya, imza kampanyası açmaktan diğer çeşitli etkinliklere kadar bu kampanyayı desteklemenin birçok yolu vardır.

Temel insan haklarını savunmak herkesin görevidir ve herkesin de bu konuda yapabileceği birşeyler vardır.

SOL BİRLİK tüm ilericileri, demokratları, demokrasiye ve insan hayatına değer veren herkesi bu kampanyaya katılmaya, desteklemeye çağırmaktadır.

İleri güçler arasında daha yetkinleşmiş bir karşılıklı ilişkiler kültürü zorunludur

Devamı 4. sayfada

şeyi bilirim kabalığı", yeni sorunları kavrayamama korkusuyla akrabadır. Öteki görüşleri kısa yoldan reddetme konusundaki kemikleşmiş alışkanlıktan ileri gelir. Bu şekilde hiçbir diyaloğa, hiçbir yaratıcı tartışmaya varılamaz, ve özellikle önemli olanı, bu arada davaya zarar verilir.

Marks ve Engels tarafından hazırlanmış bütün tezleri bu yüzyılın başında emperyalizm çağına doğmatik bir şekilde aktarmak ne kadar az olanaklı idiyse, günümüzü ellili, altmışlı ve hatta kimi zaman otuzlu yıllardan kalma postüla'larla (kanıtlanamamış tezlerle) değerlendiren benzeri bir yönteme başvurmak da o kadar az olanaklıdır. Gerekli olan, bizden öncekilerin insanoğlunun toplumsal kurtuluşu adına yaratmış oldukları teorik miras üzerinde yeni bir şekilde derinlemesine düşünmektir. Böylesi bir derinlemesine düşünme, yeni gerçekleri doğru bir şekilde tahlil etmeyi ve bundan en uygun politik sonuçları çıkartmayı olanaklı kılar.

Uzlaşmaz çelişkiler içeren topluma ve yeryüzündeki çatışma ve gerginliğe programatik bir alternatif aranması, pek çok soruna cevap bulmayı da beraberinde getirecektir. Partimiz, partinin teorik ve bilimsel güçleri bu sorunları ciddi bir şekilde tartışmaya başladılar. Ve bu işi, başka bir zamanın ve başka yaratıcı etkinlik olanaklarının bir ürünü olan düşünce ve şemalardan arınmış olarak yapıyorlar.

Biz sadece kardeş partileri, komünistleri değil aynı zamanda sosyalistleri, sosyaldemokratları ve Labour'cuları (işçi particileri), onların yanısıra, öteki politik düşünce ve davranış doğrultularının temsilcilerini, insan ruhunun yarattığı şeylere kıymet veren ve bunları gelecek kuşaklar için koruyup kullanmak isteyen herkesi işbirliğine ve birlikte arayışa çağırıyoruz. Uygarlığın yenilenmesi ile insanlığın yaşamını sürdürmesi görevinin içiçe geçtiği yeni durumun anlaşılması için bu iş dirimsel önemdedir.

Yeni düşünce aynı zamanda yeni bir moral ve yeni bir psikoloji anlamına geliyor. Yeni düşünce, ülkesinin yurttaşı olarak, partisinin üyesi olarak herbir insanın eskiden beri alışılagelmiş ilerici ulusal hareketten birisi olarak kalmasına, ama aynı zamanda, bir bütün olarak dünyanın nasıl gözükmesi gerektiği ve herşeyden önce dünyanın varolması gerekip gerekmediği konusundaki sorumluluğunun bilincinde olmasına yöneliktir.

Demokrasiyi geliştirmek, sosyalizmi güçlendirmek

Baştarafı 8. sayfada

daha da derinleştirmektir. **"Temel amacımız demokrasinin geliştirilmesidir"** diyor Gorbaçov yoldaş ve bu görüşünü şöyle somutluyor: **"Hem ekonomide, hem politikada, hem de parti içinde demokrasinin geliştirilmesidir."**

Ekonomide işletmelerin, buralarda etkinlik gösteren çalışma kollektiflerinin yetki ve sorumlulukları artırılmıştır. Bunlar kendi sorunlarını kendileri çözmekte, devlet halk karşısında ise üretimlerinin sonuçları açısından sorumluluk taşımaktadırlar. Atölye şeflerinden fabrika müdürlerine kadar her yöneticilerini kendileri seçmektedir.

Seçim sistemi demokratikleştirilmekte, bölgelerde birden fazla adayın seçimlere katılması sağlanmakta, halkın kendi tavrını ortaya koyabilmesi için formalist engeller kaldırılmaktadır. Halk temsilcileri Sovyetlerinin ve toplumsal örgütlerin yetki ve sorumlulukları artırılmakta, önemli yasaların çıkarılmasından önce tüm toplum çapında genel bir tartışma açılması ilkesi yaygınlaştırılmaktadır.

SBKP bu değişimlerin öncüsüdür. Onun için parti, herşeyden önce kendini yenilemek zorundadır. Bu yenilenmenin içeriği parti içi demokratik işleyişi canlandırmak, açıklığı, eleştiri ve özeleştiriyi, kontrolü vazgeçilmez parti normları haline getirmektir.

Sovyet toplumunun yaşamındaki umut verici ve çok ileriye uzanan köklü dönüşümler, eski Bolşevik inançların yeniden doğmasına hizmet ediyor. Büyük Sosyalist Ekim Devriminin 70. yıldönümünde sosyalizmin kendi gücünün ve kaynaklarının desteğinde gençleştirilmesi ve yenilenmesi insanlık için mutlu bir güven kaynağı oluyor.

Sovyetler Birliği Ekim devriminin 70. yıldönümünü böyle hareketli bir yenilenme ortamında karşılamaktadır. Ekim devriminin davası bugün yenilenmenin başarısına bağlıdır.

Ekim Devriminin 70. yılında

Demokrasiyi geliştirmek, sosyalizmi güçlendirmek

70 yıl önce Petrograd'da, soğuk bir günün akşamında saatlerden beri bekledikleri "hücum" emrini alan devrimci Rus emekçileri, Saray Meydanından kışlık saraya doğru silah elde koşarken yüzyılımızın yazgısını değiştiren tarhisel eylemi başlattıklarını ne ölçüde kavrayabiliyorlardı? Onların gerçekleştirdikleri devrim insanlık açısından yepyeni bir çağın başlangıcıydı. Koskoca bir halk tarihte ilk kez bu kadar geniş politik, ekonomik, sosyal ve kültürel haklara kavuşuyordu. Ekim devriminin açtığı yoldan ilerleyen Sovyet halkı tüm ekonomik ve kültürel sorunlarına, empeyalist saldırı ve şantajlara karşın kazanımlarını korumasını bildi, ülkesini güçlendirdi. Bugün SSCB dünyanın en güçlü iki ülkesinden biridir. oysa şöyle bir düşünüldüğünde geride kalan zaman hiç de o kadar fazla değildir: Topu topu 70 yıl! Hala yaşayan ve torunlarına Ekim devrimiyle ilgili anılarını anlatan dedeler ve neneler vardır. Bu arada bir de Sovyetlerin başına faşizm belası musallat olmuştur. Gerçi faşist tehlikenin başı ezilmiştir, ama bu zafer 20 milyon Sovyet insanının canı pahasına kazanılmıştır. Köyler, şehirler yıkılmış, ulusal ekonomi çökmüştür. Herşeye karşın ayakta kalmasını bilmiştir Sovyet ülkesi. Ve bugün tarihi 70 yılla değil, yüzyıllarla ölçülen kapitalizmle girişilen yarışta önüne yeni, devrimci hedefler koyma cesaretini gösterebilmiştir. Toplumda köklü bir yenilenmeyi gerçekleştirmeye başlayarak Ekim devriminin davasını bugün de devam ettirdiğini ortaya koymuştur.

Ekim devrimi Rusya'da toplumsal yaşamın tüm alanlarında ve toplumsal ilişkiler sisteminde köklü dönüşümler yarattı. Politik alanda burjuvazi ve büyük toprak sahiplerini iktidardan uzaklaştırırken, devlet yönetimini proletarya ve fakir köylülüğe verdi. Ekonomik alanda en zengin çevrelerin özel mülkiyetleri halka verildi, üretim araçları üzerinde toplumsal mülkiyet kuruldu, sosyalist üretim ilişkileri egemen olmaya başladı. Bu köklü değişikliklerin sonucunda yaratılmış olan sosyal politik zemin bugüne kadar sosyalizmin gelişmesinin sarsılmaz temeli olarak kalmıştır ve kalmaya devam ediyor.

Rusya'da egemen olan kapitalist üretim ilişkilerine son veren Ekim devrimi böylelikle üretici güçlerin gelişmesi önünde yeni ufuklar açılmış, toplumsal ilerlemeye hız kazandırmıştır. O güne dek insanlık tarihinde eşine zor rastlanır bir ekonomik kalkınma süreci başlamıştır. Bugün sosyo-ekonomik açıdan Sovyet ülkesi geri kalmış eski Rusya'dan mesafelerce uzaktır. Dünyanın en gelişmiş ülkelerinden biridir. Oysa ekim devriminden bu yana topu topu 70 yıl geçmiş bulunuyor. 70 yıllık başarılar, bir sistem olarak sosyalizmin ne denli üstünlüklere ve potansiyele sahip olduğunu kanıtlıyor.

Ancak sosyalizm de kendini yenilemek, sosyo-ekonomik durumun gereklerine göre iç düzenleme yapmak zorundadır. Diğer bir deyişle Marks ve Engels tarafından keşfedilen ünlü yasanın gösterdiği gibi toplumsal ilişkiler biçiminin üretici güçlerin gelişme düzeyine toplumsal ilişkiler biçiminin üretici güçlerin gelişme düzeyine uydurulması zorunluluğu sosyalizmde de geçerlidir. Bu prensip olarak sosyalizmde toplumsal ilişkilerin şu veya bu yanının sürekli tamamlanmasıyla yerine getirilmesi gereken bir görevdir. Fakat olgunlaşan değişiklikler yapılmazsa veya gecikilirse ve problemler biriktirilirse daha kökten araçlara başvurmak ve devrimci yöntemlerle davranmak zorunluluğu doğar.

İşte bugün Sovyetler Birliği'nde yaşanmakta olan yenilenmenin ekonomik özü bu noktadan kaynaklanıyor. Sosyalist kuruculuğun belirli bir aşamasında oluşan ekonomik yönetim mekanizması modeli mutlaklaştırılmış ve sonuçta bu model ekonominin gelişmesini engeller duruma gelmiştir. Bu mekanizmanın kuruluşu 50 yıl öncesine dayanıyor. O zamanlar sosyalist endüstri emekleme çağındayken son derece merkezi bir yönetim mekanizması bir ölçüde zorunluydu. Bu mekanizmanın ülkenin hızla gelişmesini sağladığı bir gerçektir. Ancak ülke ekonomisi gelişip güçlendikçe ve çeşitlendikçe aşırı merkezi yönetim ekonomiye dar gelmeye başladı. Zamanla ekonomik gelişmenin gerekleri ve koşulları ile eski yönetim modeli arasında açık bir çelişki ortaya çıktı. Bu çelişki yıllarca çözülemedi. Özellikle günümüzde teknolojik gelişmenin olağanüstü hızlandığı koşullarda entansif yeniden üretime geçiş gündeme gelince ekonomideki eski bir yönetme modeli, onun yarattığı bürokratizm eğilimi, gelişmeye fren rolü oynamaya başladı. İşte bu nedenledir ki, bu dönüşümler bir zorunluluk haline gelmiştir.

27. Kongre ile başlayan süreç

Partide ülkenin içinde bulunduğu krizden çıkışı sağlayacak, cesaretli ve kalıcı adımlar atacak güçler olgunlaşmış ve en önemlisi ise alternatif bir kapsamlı strateji kurulmuştur. Toplumun sosyo-ekonomik gelişiminin hızlandırılması olarak adlandırılan bu strateji ilk kez SBKP MK Nisan 1985 plenumunde ileri sürülmüş ve 27. kongrede onaylanmıştır. Böylelikle Sovyet toplumunda köklü dönüşümler süreci yaşanmaya başlamıştır.

Sovyetler Birliği'ndeki değişiklikler sıradan, geçici bir kampanya değildir. Bu değişiklikler ekonomik, sosyal, politik, kültürel alanları, toplumsal yaşamın her yönünü kapsamaktadır.

Bugün yenilenmenin ana halkası, haziran 1987 plenumunda kararverilen ekonomik yönetim mekanizmasındaki köklü reformdur. Bu reform üretim ilişkilerinin yenilenen yapısına bütünsellik kazandıracaktır. Reformun temelini yakında yürürlüğe girecek olan **"devlet işletmeleri yasası"** oluşturacaktır. Bu yasayla işletmelere geniş haklar tanınmakta, onlar üretimin kalitesini ve verimliliğini artırma yolunda teşvik edilmektedir. Ekonomik faaliyeti frenleyen eski mekanizmanın yerine bu faaliyeti hızlandıran yeni bir mekanizmanın, bütünsel verimli ve esnek bir ekonomik yöetimin getirilmesi söz konusudur. Bilimsel-teknik devrim, ekonomik gelişmenin itici gücü yapılmakta, üretim harcamalarını düşürecek, emek üretkenliğini artıracak bir mekanizma oluşturmaktadır.

Bir yandan işletmelerin hak ve etkileri artırılırken, öte yandan çalışma kollektiflerine de düyanın hiç bir ülkesinde olmayan yetki ve haklar tanınmaktadır. Amaç çalışma kollektiflerinin halkın sosyalist özyönetiminin gerçek bir hücresi olmasıdır. İşletmelerde atölye ve ekip konseyleri gibi demokrasinin yeni biçimleri ortaya çıkmıştır. İşletme yöneticilerinin işçilerce seçilmesi, emekçilerin üretimin yönetimine katılımının yeni bir biçimidir, çalışmalarının sonuçlarıyla ilgili olarak kollektifin rolü ve sorumluluğunun çok önemli ölçüde artırılmasıdır. Çalışma kollektiflerine işletmenin üretim, sosyal ve personal işlerini çözmede verilen yetkiler, Lenin'in deyimiyle "halkın gerçek özyönetimine" geçişte büyük bir politik adımdır. Üretimin demokratikleştirilmesi, aynı zamanda emekçilerin toplumsal yaşamın tüm alanlarına aktif katılımını sağlamayı olanaklı kılacak ve pek çok hata ve yanılgıdan sakınmayı sağlayacak bir kaldıraçtır.

Oktobr'dan bu yana sosyalizmin temel şiarı **"herşey insan için herşey insan yararına"** olmuştur. Sosyalizmin bu özü bugün de değişmemiş, tersine daha da güçlenmiştir. Partinin sosyal politikaya verdiği önem artmıştır. Geçmişte bu alanın yeterince önemsenmemesi ciddi olumsuzluklara yolaçmıştır. Bunlar sosyalizmin bir yasallığı değildir. Bugün toplumun sosyo-ekonomik gelişiminin hızlandırılması ile sosyal alanın giderek gelişmesine yeni bir yaklaşım getirilmiştir. Sosyal alan emekçilerin yaşamsal çıkarlarını ilgilendiren, onların ekonomik eylemlerinin sonuçlarının ortaya çıktığı bir alan olarak değerlendiriliyor. Sosyal alana verilen önem, sosyalizmin insancıl doğasını gösteriyor ve aynı zamanda insana verilen önemin artması anlamına geliyor. Uygulanmakta olan güçlü sosyal politika aynı zamanda yığınların yenilenme hareketine çekilebilmesinin önemli bir aracı olmaktadır.

Kapitalist ülkelerde ekonomik zorluklar demokratik hakların, özellikle de işçi haklarının kısıtlanması, onların yaşam düzeylerinin düşürülmesi için bir gerekçe olur. Sovyetlerde tam tersi oluyor. Zorlukların aşılabilmesi için işçilerin hakları genişletiliyor, sosyal alana verilen önem artıyor, yığınların yaratıcı eylemine dayanılıyor.

Teori ve politikanın temel kavramı: İnsan

Bugün Sovyetler Birliği'nde söz konusu olan devrimci değişikliklerin merkezinde insan vardır. Her insan hem kendisinin, hem de toplumun daha iyi yaşam koşullarına kavuşabilmesi yolunda işyerinde, semtinde, yaşadığı şehirde ve giderek ülkesinde sorumluluk taşımaktadır. Varolan sorunların çözülmesi için ve ileriye doğru bir hamle yapılabilmesi yolunda herkes yaşadığı ve çalıştığı ortamda daha aktif olmalıdır. Bir başka deyişle işyerinin, semtinin, şehrinin ve ülkesinin efendisi olmalıdır. Böylece kendi kendisini yönetmesini öğrenmelidir. Halkın kendi kendini yönetmesi ise demokrasidir. Gorbaçov yoldaş, **"daha fazla demokrasi, daha fazla sosyalizm"** belgisini açıklarken, bugün gerek uluslararası gerginliği yumuşatmak, gerekse de toplumun ekonomik ve sosyal koşullarını iyileştirmek yolunda **"yenilenme"** hareketinin başlatıldığını, ancak bu harekete temel eylem elemanı olan halkın katılmaması durumunda hiç bir sonuç çıkmayacağını söylüyor. Halkın aktifleşmesi, kendi sorunlarına sahip çıkması gerektiğini belirten Gorbaçov yoldaş, bunun için ise açıklığa, eleştiriye, özeleştiriye ve denetimin güçlendirilmesine ihtiyaçları olduğunu vurguluyor.

Yeniden canlanan Bolşevik inançlar

Yenilenme politikasının ilk sonuçları ümit vericidir. 2,5 yıl gibi kısa bir süre içinde Sovyet toplumunun çehresi değişmiştir. Artık insanlar rahatsızlık duydukları konularda suskun kalmamakta, itiraz etmekte, eyleme geçmekte, mücadele etmektedirler. Sovyet yayın organları boş sözlerle ve **"genel"** yazılarla değil, somut konularla ve önemli sorunlarla doludur. Bugünün Sovyetler Birliği'nde bürokratların, rüşvetçilerin, çıkarcıların, vurdumduymazların ve az çalışıp çok kazanmak isteyenlerin yaşaması giderek daha da zor bir hale gelmektedir. Ancak bunlarla savaşımda henüz kesin başarı elde edilememiştir. Ortaya çıkmaları ve gelişmeleri uzun dönemlere dayanan bu olumsuz eğilimlerin yokedilmesi için belirli bir süre daha gerektiği ortadadır. Ama burada önemli olan süreden çok onlara karşı verilen mücadeledir.

2,5 yıl kısa bir süredir, herşeyi değiştirmez. Bununla birlikte bazı ipuçları verebilir. Örneğin, bu süre içinde üretimin teknolojik yapısında amaçlanan köklü değişimin henüz gerçekleştirilememiş olmasına rağmen, ortaya konulan plan hedeflerinin çoğunun üzerinde bir başarı kazanılmıştır. Gorbaçov yoldaş, bunu halkın yenilenme hareketine güçlü bir desteği olarak değerlendirmiştir. Yine bu süre içinde sosyalizmin doğasına aykırı pek çok eğilim ve bu eğilimlerin somut taşıyıcılarıyla, yani bürokratizmle, eleştiriyi hoş görmeyen elindeki iktidarı kötüye kullananlarla mücadede önemli başarı kazanılmıştır. Bu başarılar temelinde bugün daha da ileriye gitmek hedefinin yolu açılmıştır.

Yenilenme mücadelesi devam edecektir. Burada en temel yöntem demokratikleşme hareketini